

อ่านความเป็นพลเมืองในรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา : บริบทเชิงนิติประวัติศาสตร์
และภาคปฏิบัติทางการเมือง*

Reading Citizenship in the United States Constitution: Legal Historical Contexts
and Political Practices

จิตติกร สังข์แก้ว**

บทคัดย่อ

รัฐธรรมนูญคือชุดของกฎกติกา (ทั้งเป็นและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร) ซึ่งจัดวางความสัมพันธ์ทางอำนาจในสังคมการเมือง ในกรณีของสหรัฐอเมริกา รัฐธรรมนูญมิได้เป็นเพียงเอกสารทางกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นเสมือนเวทีซึ่งพลเมืองพยายามเข้าไปมีส่วนปฏิสัมพันธ์ในการกำหนดคุณค่าและสร้างความหมาย บทความนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาแนวคิดเรื่องพลเมืองในประวัติศาสตร์รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ซึ่งพบว่าความเป็นพลเมืองเปลี่ยนแปลงและก่อรูปขึ้นโดยประสบการณ์ภาคปฏิบัติทางการเมืองตั้งแต่ยุคอาณานิคมอเมริกา จนกระทั่งยุคขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมือง โดยข้อสรุปของบทความนี้ชี้ให้เห็นว่าความเป็นพลเมืองระดับชาติ เริ่มต้นในวงจำกัดด้วยการให้ความสำคัญกับศาสนาและการถือครองทรัพย์สิน และค่อยๆ ก่อตัวไปสู่ประชากรที่กว้างขวางขึ้นซึ่งคำนึงถึงเรื่องสิทธิและเสรีภาพของพลเมือง ในแง่นี้ประวัติศาสตร์อันยาวนานของความเป็นพลเมืองจึงปรากฏรูปแบบ 2 ประการ ประการแรกกลุ่มของพลเมืองต่อสู้เพื่อได้รับสิทธิพลเมือง ซึ่งรับรองและยอมรับสถานภาพโดยรัฐธรรมนูญแห่งรัฐ ประการที่สอง สำหรับประชาชนผู้ที่ได้รับการรับรองด้วยสิทธิพลเมืองแล้ว ยังต้องแสวงหาสิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้นเพื่อบรรลุสถานภาพพลเมืองเต็มขั้น ดังนั้นแนวคิดพลเมืองในรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐจึงสะท้อนภาพการต่อรองระหว่างอำนาจต่างๆ ในสังคมการเมือง

คำสำคัญ: รัฐธรรมนูญ, ความเป็นพลเมือง, สิทธิพลเมือง, สิทธิการเลือกตั้ง

Abstract

Constitution, both written and unwritten, is the set of values which defines power relations in a political society. In the case of the United States, the constitution is not only a legal document, but also similarly a platform that citizens attempt to engage in defining the values and meanings. The purposes of this article are to examine the idea of citizenship in the

* บทความนี้ปรับปรุงจากเอกสารนำเสนอในรายวิชาสัมมนาการเมืองและสังคมของสหรัฐอเมริกา หลักสูตรปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ ผศ. ดร. วิบูลพงษ์ พูนประสิทธิ์ ที่ให้แนวคิดพร้อมทั้งคำวิจารณ์ที่มีประโยชน์ต่อผลงานของผู้เขียนในชั้นเรียนจนบ่อยครั้งที่ผู้เขียนต้องกลับไปคิดทบทวนแนวทางการศึกษาและทำงานหนักยิ่งขึ้นเพื่อตอบประเด็นต่างๆ อันเป็นข้อบกพร่องงานชิ้นนี้ และขอขอบคุณ กองบรรณาธิการวารสาร *Veridian E-Journal* บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขบทความนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำหรับความผิดพลาดใดๆ ย่อมตกเป็นของผู้เขียนเองอย่างปฏิเสธไม่ได้

** นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ [kane2529@hotmail.com]

history of American constitution. It found that the citizenship idea had been developed through the experience of political practice from the colonial period to the era of civil rights movement. The article concludes that, at the national level, citizenship in the early years was exclusively concerned with the importance of religion and property conditions, and afterwards the citizenship was being gradually expanded to include the civil rights and liberties of the citizens. From this regards, the long history of citizenship manifests two patterns of citizenship: 1) the group of citizens who struggles for the civil rights recognized by the constitution of the United States. 2) Citizens whose civil rights have been recognized but still calling for voting rights in order to reach the full status of citizenship. Thus, the idea of citizenship in the constitution of the United States reflects the negotiations among powers in the political society.

Keywords: constitution, citizenship, civil right, voting right

บทนำ

เมื่อกล่าวถึงความคิดเรื่องพลเมืองในฐานะทฤษฎีการเมืองสมัยใหม่ โดยทั่วไป “พลเมือง” (citizen) หมายถึง “สมาชิกของชุมชนทางการเมืองหนึ่ง หรือรัฐหนึ่งที่มาพร้อมกับสิทธิและพันธะผูกพันต่างๆ” ดังนั้นเมื่อพลเมืองผูกพันกับชุมชนทางการเมืองในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง “ความเป็นพลเมือง” (citizenship) จึงถือเป็นด้านที่เป็นสาระของปัจเจกบุคคล และผู้ซึ่งเป็นพลเมืองสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนทางการเมืองภายในขอบเขตที่ตนเองได้รับสิทธิบางประการ และมีความรับผิดชอบบางประการ (Heywood, 396-397) อย่างไรก็ตามคำอธิบายของแต่ละสำนักคิดก็มักมุ่งไปสู่ในทิศทางที่แตกต่างกัน ในมุมมองแบบเสรีนิยม (liberals) แล้วความเป็นพลเมืองเป็นสถานะทางกฎหมายที่วางอยู่บนลักษณะทางสัญชาติตามรัฐที่เกิด หรือผ่านการแปลงสัญชาติ ซึ่งให้สิทธิและความรับผิดชอบที่สัมพันธ์กับรัฐนั้น ในขณะที่ฝ่ายนิยมมหาชนรัฐ (republican) ถือเป็น การกระทำที่เกิดขึ้นเอง และการขับเคลื่อนทางการเมืองในภาคประชาสังคม นอกจากนั้นความเป็นพลเมืองยังเกี่ยวข้องกับเรื่องเอกลักษณ์ (identity) กล่าวคือพลเมืองเป็นส่วนหนึ่งในสายสัมพันธ์ของชุมชนทางการเมืองซึ่งมีประวัติศาสตร์ และมุมมองต่ออนาคตร่วมกัน โดยเฉพาะในช่วง 2 ศตวรรษที่ผ่านมาความเป็นพลเมืองผูกพันกับรัฐประชาชาติ (nation-state) ซึ่งทำให้มีประสบการณ์ร่วมกันในค่านิยม และเป้าหมายบางอย่าง ดังนั้นปัจเจกบุคคลไม่เพียงแต่ได้รับสิทธิพลเมืองเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังต้องเตรียมพร้อมที่จะเสียสละตนเองเพื่อชุมชนที่พวกเขาเชื่อว่าเป็นส่วนหนึ่งอีกด้วย (Nash: 2009, 1067) บทความนี้จึงมุ่งศึกษา “ความเป็นพลเมือง” ในการเมืองสหรัฐอเมริกาในบริบทประวัติศาสตร์ เพื่อค้นหาความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่องของความเป็นพลเมืองที่บรรจุอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา¹ และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง² โดยวางอยู่บนฐานคิดว่า รัฐธรรมนูญ

¹ สำหรับตัวบท “รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา” โดยตลอดทั้งบทความอ้างอิงและเทียบเคียงจาก สมบัติ, 2529. และ มานิตย์ และพรสันต์, 2552.

คือ แบบแผนการดำรงชีวิตของรัฐที่แสดงออกในด้านการปกครอง ดังนั้นวิถีชีวิตของรัฐจึงไม่สามารถแยกขาดจากเงื่อนไขประวัติศาสตร์ของสังคม

ทั้งนี้ความเป็นพลเมือง (Citizenship) ในสมัยใหม่เกิดขึ้นจากข้อบังคับทางกฎหมาย ซึ่งโดยทั่วไปแล้วพลเมืองเต็มขั้น (full citizen) จะได้รับสิทธิเลือกตั้ง มีโอกาสขึ้นดำรงตำแหน่งทางการเมือง และรับภาระความรับผิดชอบที่มักได้แก่ความภักดีต่อรัฐ การจ่ายภาษี และการรับราชการทหาร เป็นต้น สหรัฐอเมริกาในฐานะที่เป็นประเทศใหม่ช่วงปลายศตวรรษที่ 18 ซึ่งตัดขาดความสัมพันธ์ทางอำนาจกับเจ้าอาณานิคมอังกฤษอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นโครงสร้างการปกครองใหม่ (constitution) จึงต้องการองค์ประกอบจำเป็นขั้นพื้นฐานอย่างพลเมืองอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของสถาบันการเมืองสหรัฐอเมริกา คือความต่อเนื่องของสถาบันทางการเมืองทั้งรัฐสภา รัฐธรรมนูญ และกฎหมายต่างๆ เป็นระยะเวลากว่า 200 ปี ฉะนั้นการเมืองอเมริกาจึงยึดมั่นอยู่กับโครงสร้าง ซึ่งแม้จะมีความขัดแย้งอันนำไปสู่สงครามกลางเมือง แต่ก็มิได้ทำลายหลักกฎหมายทางการเมืองที่ถือเป็นฉันทามติของการก่อตั้งประเทศ ในทางกลับกันการเมืองอเมริกาก็กลับมุ่งแสวงหาวิถีทางในการเปลี่ยนแปลงข้อกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่

แม้สหรัฐอเมริกาจะมีรัฐธรรมนูญแบบลายลักษณ์อักษรประเทศแรกของโลก (ความความเข้าใจรัฐธรรมนูญสมัยใหม่) แต่ก็มีคุณลักษณะพิเศษบางอย่างของรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร นั่นคือมีหลักการขั้นพื้นฐานที่ไม่สามารถทำลายได้ หรือไม่อาจเป็นสาเหตุให้เกิดการล้มล้างรัฐธรรมนูญได้ ดังที่ปัญญาชนนักปฏิวัติจากปลายศตวรรษที่ 18 อย่างโทมัส เพน (Thomas Paine) กล่าวว่า “รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรของอเมริกันเมื่อเร็ว ๆ นี้ก่อให้เกิดเสรีภาพ อันเป็นไวยากรรมที่ก่อให้เกิดภาษา ซึ่งกำหนดส่วนของการพูด และในทางปฏิบัติแล้วได้สร้างถ้อยคำให้เกิดวากยสัมพันธ์” (Paine, 1984: 95) กล่าวโดยทั่วไปแล้วหมายความว่ารัฐธรรมนูญไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่มีอยู่ในนามเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่อยู่จริงซึ่งทำให้เกิดรัฐบาล และรัฐบาลก็เป็นเพียงผลผลิตของรัฐธรรมนูญโดยประชาชนเป็นผู้สร้าง ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ รวมถึงตัวแบบการเลือกตั้งและหลักปฏิบัติในรัฐสภาจึงทำให้รัฐบาลถูกควบคุมโดยรัฐธรรมนูญ (Paine, 1984: 71) และองค์ประกอบอย่างหนึ่งของรัฐธรรมนูญ (Constitution) ก็คือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (Constituents) ซึ่งมีนัยยะหมายถึงพลเมืองผู้มีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบการปกครอง ด้วยเหตุนี้ในฐานะรัฐใหม่ที่ตัดขาดจากเจ้าอาณานิคมอังกฤษแล้ว พลเมืองอเมริกาจึงสะท้อนนัยความหมายบางอย่างที่รวมคนกลุ่มหนึ่ง พร้อมกับกีดกันคนบางกลุ่มออกไปด้วยเงื่อนไขทางการเมืองและสภาพสังคม อีกทั้งความเป็นพลเมืองยังถือเป็นข้อผูกพันระหว่างรัฐกับปัจเจกบุคคล พลเมืองจึงได้รับสิทธิที่มาร่วมหน้าที่ความรับผิดชอบบางอย่างซึ่งรัฐเรียกร้องจากปัจเจกบุคคล

บริบทสังคมการเมืองอเมริกายุคประกาศอิสรภาพ และข้อค้นพบ “ความเป็นพลเมือง” ในรัฐธรรมนูญช่วงต้น

โดยพื้นฐานแล้วบริบทการเมืองอเมริกา ก่อนการประกาศอิสรภาพในปี ค.ศ. 1776 ยังไม่ปรากฏการสถาปนาอำนาจของรัฐบาลกลางขึ้น เนื่องจากตกอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของอังกฤษซึ่งมีการปกครองในระบอบราชาธิปไตยรัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy) จึงส่งผลให้ผู้ได้ปกครองมีสถานะเป็นเพียงไพร่ฟ้า หรือ

² สำหรับ “กฎหมายและเอกสารทางการอื่นๆ” นอกเหนือจากรัฐธรรมนูญ สืบค้นจาก Lillian Goldman Law Library, The Avalon Project Documents in Law, History and Diplomacy [Online]. Accessed 19-25 March 2012. Available from <http://avalon.law.yale.edu/default.asp>

ราษฎรเท่านั้น (subject) แต่ในอีกด้านหนึ่งก็ปรากฏพลเมืองในระดับท้องถิ่น/ชุมชน (local citizenship) ที่เข้าไปมีส่วนร่วมบริหารจัดการในชุมชนหมู่บ้านอยู่ก่อนแล้ว ชุมชนทางการเมืองที่โดดเด่นและถือเป็นต้นแบบในยุคนี้คือนิวอิงแลนด์ซึ่งถือเป็นชุมชนทางศาสนาของพวกเพียวริตัน (Puritanism) ซึ่งหลบหนีการกวาดล้างทางศาสนาจากอังกฤษ โดยเรือโดยสารชื่อ *Mayflower* จากท่าเรือพลิมัท (Plymouth) ในเดือนกันยายนปี ค.ศ.1620 เข้าไปยังอ่าวแมสซาชูเซตส์โดยหวังสร้างชุมชนซึ่งเป็นเจตจำนงของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ ต่อมาในปี ค.ศ.1630 ผู้นำการเดินทางออกจากอังกฤษสู่โลกใหม่อย่างจอห์น วินธโรป (John Winthrop) ได้ให้เหตุผลถึงจุดมุ่งหมายในการเดินทางไปสู่อาณานิคมนิวอิงแลนด์ว่า “เราจะเป็นดังเช่นนครบนภูเขา” (We shall be as a City upon a Hill) และสายตาคนทั้งโลกจะจับจ้องมาที่เรา

ในแง่ “เมือง” (city) ที่กล่าวถึงจึงสะท้อนออกมาใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ ประการแรกเป็นเมืองในความเข้าใจที่เป็นเรื่องทางกายภาพ เพื่อนำพาเรือ 11 ลำ และผู้ติดตามกว่า 700 คนไปสู่การก่อตั้งชุมชนซึ่งประกอบด้วยที่พักอาศัย พื้นที่ว่างสำหรับเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ โดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลางอันรายล้อมด้วยโบสถ์ และหน่วยการปกครอง ป้อมปราการสำหรับหลบภัยชาวอินเดียน และผู้รุกรานต่างชาติ ประการที่สองเป็นเมืองในความเข้าใจแบบ “นครแห่งพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ” (a city of God) ซึ่งมนุษย์รวมตัวกันเพื่อรับใช้พระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ โดยมีสถานที่รวมตัวเพื่อรับฟังพระวจนะและสักการะพระองค์ ยิ่งไปกว่านั้นมนุษย์จะดูแลเพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ ในเมืองเหมือนที่พระเจ้าผู้เป็นเจ้าของปรารถนาให้มนุษย์กระทำต่อพระองค์ (Rutman, 1972: 3-4) สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือในช่วงปลายศตวรรษที่ 18 คือจำนวนประชากรผู้อพยพมากขึ้น³ และผู้อพยพใหม่เหล่านี้ไม่ได้มีเพียงผู้หลบหนีการกวาดล้างทางศาสนาอย่างเก่าอีกต่อไป แต่รวมถึงนักแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจอันส่งผลให้มีมติชุมชนแห่งความศรัทธาลดลง ขณะที่สภาบริหารเมือง (township meeting) กลับมีความสำคัญเหนือโบสถ์และกิจกรรมทั้งหลายในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มเพียวริตันเป็นกำลังสำคัญที่อาศัยความมั่งคั่งและอำนาจเพื่อพอกพูนผลประโยชน์ตน สมาชิกของสภาบริหารเมืองประกอบไปด้วยผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งต้องมีทรัพย์สินอย่างน้อยตามที่กำหนดตามเกณฑ์ทางกฎหมายของอังกฤษ (Act of 1430) ดังนั้นชีวิตทางการเมืองอเมริกันยุคอาณานิคมจึงได้รับมรดกตกทอดจากอังกฤษ กล่าวคือ การจำกัดขอบเขตการลงคะแนนเลือกตั้งไม่เพียงจำกัดเฉพาะผู้ศรัทธาที่เป็นเพียวริตันเท่านั้น อาณานิคมอเมริกันยังปฏิบัติตามอังกฤษด้วยการจำกัดสิทธิในการลงคะแนนสำหรับผู้ถือครองทรัพย์สินโดยมีสิทธิสมบูรณ์ (freehold property) ดังเห็นได้จากเกณฑ์การถือครองทรัพย์สินที่แตกต่างกันไป อาทิเช่นในอาณานิคมนิวแฮมป์เชียร์ต้องการทรัพย์สินมูลค่า 50 ปอนด์ อาณานิคมโรดไอแลนด์ต้องการทรัพย์สินมูลค่า 40 ปอนด์ หรือค่าเช่า 40 ชิลลิงต่อปี อาณานิคมเวอร์จิเนียต้องการที่ดินรกร้าง 100 เอเคอร์ หรือที่ดินที่ปรับถางแล้ว 25 เอเคอร์ อาณานิคมนอร์ทแคโรไลนา และจอร์เจียต้องการที่ดิน 50 เอเคอร์ เป็นต้น (Osborne, 2011: 101) การกำหนดสิทธิในการเลือกตั้งก่อนการประกาศอิสรภาพจึงถือเป็นสิทธิของเขตอาณานิคม เนื่องด้วยสภาพที่ยังไม่มีการสถาปนาอำนาจกลางนั้น การตัดสินใจขั้นสูงสุดจึงขึ้นอยู่กับเขตอาณานิคมเองที่จะกำหนดว่าใคร และผู้ใดถือเป็นพลเมืองของมลรัฐ และพลเมืองแบบใดที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง เป็นต้น

กระนั้นก็ตามสภาบริหารเมืองก็เป็นส่วนสำคัญในระดับท้องถิ่น ดังที่นักประวัติศาสตร์อย่างฮิว โบรแกน (Hugh Brogan) ตั้งข้อสังเกตว่า สภาบริหารเมืองนำมาซึ่งส่วนสำคัญของการฝึกฝนการปกครองตนเอง

³ จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นจากประมาณ 50,000 คน ในปี ค.ศ. 1650 เป็นจำนวนราว 250,000 คนในปี ค.ศ. 1700 และเพิ่มเป็น 5,300,000 คนเมื่อถึงปี ค.ศ. 1800 (Osborne, 2011: 101)

แต่ละเมืองก็เป็นรากฐานแบบนครรัฐซึ่งเป็นรูปแบบประชาธิปไตยทางตรงของยุคคลาสสิกที่แท้จริง (Osborne, 2011: 102) ดังนั้นพัฒนาการความเป็นพลเมืองแห่งสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นนั้นเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่นซึ่งส่งผลต่อเนื่องแม้จะเข้าสู่ยุคประกาศอิสรภาพในปี ค.ศ. 1776 และมีรัฐธรรมนูญในปี ค.ศ. 1787 แล้วก็ตาม ในขณะที่พลเมืองซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในมิตินี้ คือสมาชิกของชุมชน หรือเสรีชนผิวขาวที่มีทรัพย์สิน เพราะการมีทรัพย์สินจะเป็นเครื่องค้ำประกันว่า “ผลประโยชน์” จะเป็นสิ่งที่มีความมั่นคงในการต่อรองทางการเมือง ดังนั้นผู้ที่มีทรัพย์สินจึงจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินของตนเอง ไม่ว่าจะทำให้เพิ่มพูนขึ้นหรือทำให้เสียหายก็ตาม อย่างไรก็ตามแม้ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1787 บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญก็อาศัยและอ้างอิงข้อกำหนดของสภานิติบัญญัติระดับมลรัฐเป็นพื้นฐาน ดังนั้นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละมลรัฐจึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติอย่างเช่นเดียวกับผู้เลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติของมลรัฐนั้น (มาตรา 1 อนุมาตรา 2) นั่นหมายความว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งสภานิติบัญญัติของมลรัฐก็คือผู้มีสิทธิเลือกผู้แทนราษฎรสำหรับเขตแดนนั้น เจมส์ เมดิสัน (James Madison) หนึ่งในบิดาผู้วางรากฐานรัฐธรรมนูญอเมริกาอธิบายไว้ในเอกสารถกเถียงร่างรัฐธรรมนูญอย่าง *Federalist No. 52* ว่าการลดหย่อนคุณสมบัติผู้เลือกตั้งที่ต่างกันซึ่งถูกกำหนดไว้อย่างดีแล้วในแต่ละมลรัฐที่ต่างกันไปสู่การเป็นแบบแผนเดียวกันนั้น อาจสร้างความไม่พอใจให้แก่รัฐบาลมลรัฐไม่มากนักน้อย "ดังนั้นข้อกำหนดซึ่งที่ประชุม (ร่างรัฐธรรมนูญ) ได้วางไว้จึงจะเป็นตัวเลือกที่ดีที่สุดของพวกเขา...เพราะสอดคล้องกับมาตรฐานที่ (มลรัฐ) ได้วางไว้ก่อนเรียบบริ้อยแล้ว หรือที่อาจจะวางต่อไปโดยมลรัฐเอง มันจึงเป็นการปลอดภัยสำหรับสหรัฐอเมริกา เพราะในเมื่อธรรมนูญทั้งหลายแห่งรัฐได้กำหนดไว้ตายตัวแล้ว รัฐบาลแห่งมลรัฐก็ไม่อาจจะเปลี่ยนแปลงได้" (Hamilton et al, 2008: 260-261)

ในแง่รัฐธรรมนูญจึงสะท้อนมิติซึ่งวางอยู่บนฐานคิดเบื้องต้นของผู้ที่เป็นสมาชิกดั้งเดิมของชุมชนถึงแม้รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกาจะกำหนดว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นกลุ่มบุคคลเดียวกับผู้มีสิทธิเลือกสมาชิกสภานิติบัญญัติของมลรัฐ แต่นั่นก็หมายความว่าข้อกำหนดสิทธิเลือกตั้งเป็นเอกสิทธิ์ดั้งเดิมของมลรัฐซึ่งมีมาก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้ว และสิทธิเลือกตั้งนี้แม้จะหลากหลายแตกต่างกันแต่ละมลรัฐ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เป็นเรื่องกำหนดขึ้นเองตามอำเภอใจ ขณะที่สิทธิตามรัฐธรรมนูญเป็นการกำหนดในระดับมหภาคของที่ประชุมร่างรัฐธรรมนูญครั้งหนึ่งและอาศัยความเป็นอิสระของมลรัฐอีกครั้งหนึ่ง กล่าวโดยสรุปแล้วก็ไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติดั้งเดิมที่มลรัฐได้กำหนดไว้ ส่งผลให้ความเป็นพลเมืองจึงเป็นเรื่องที่ถูกกำหนดจากจากระดับท้องถิ่นสู่พลเมืองเต็มขั้นในระดับชาติ ซึ่งเป็นข้อกำหนดเฉพาะส่วนของผู้ที่ได้รับสิทธิเลือกตั้งนั้นอยู่แล้วในระดับมลรัฐ เพียงแต่รัฐธรรมนูญเปิดโอกาสในผู้มีสิทธิดังกล่าว (อยู่แล้ว) ได้มีโอกาสกระทำการทางการเมืองผ่านการเลือกตั้งในระดับชาติ นอกจากนั้น ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ต้องเป็นพลเมืองสหรัฐอเมริกาอย่างน้อย 7 ปี และ 9 ปี ตามลำดับ (มาตรา 1 อนุมาตรา 2 และอนุมาตรา 3) และข้อกำหนดเรื่องคุณสมบัติการเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีนั้นห้ามไม่ให้บุคคลอื่นโดยกเว้นผู้ที่เป็นพลเมืองโดยกำเนิดหรือเป็นพลเมืองสหรัฐเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี (มาตรา 2 อนุมาตรา 1) การกำหนดความเป็นพลเมืองซึ่งถือเป็นองค์ประกอบของผู้มีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาตินั้นย่อมเป็นสิ่งจำเป็นภายหลังการรวมประเทศในปี ค.ศ. 1776 ซึ่งก่อให้เกิดผลที่ตามมาคือ “ความเป็นพลเมือง” แสดงให้เห็นถึงหลักคิดสำคัญในการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมือง ซึ่งจะเป็นอำนาจอันชอบธรรมได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประชาชนแล้วเท่านั้น

ทั้งนี้ปัญหาหนึ่งที่รัฐธรรมนูญสหรัฐต้องเผชิญตั้งแต่เริ่มต้นคือการทำให้ทาสกลายเป็นสถาบันทางกฎหมายและสถาบันทางสังคมที่ถูกต้องชอบธรรม (Institutionalization of slavery) กล่าวคือ รัฐธรรมนูญกำหนดให้จำนวนผู้แทนและภาษีทางตรงตามสัดส่วนระหว่างรัฐต่างๆที่อาจรวมอยู่ในสหพันธ์ตามลำดับจำนวนประชากร และสำหรับคนผิวดำซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยทาส จะถูกนับเข้าไปด้วยจำนวน “สามในห้า” และกีดกันคนอินเดียที่ไม่เสียภาษีออกไปอย่างสมบูรณ์ (มาตรา 1 อนุมาตรา 2)⁴ ทั้งที่ชาวอินเดียเป็นเจ้าของดินแดนซึ่งคนผิวขาวตั้งอาณานิคมในภายหลัง รวมทั้งรับรองและคุ้มครองสถานะของนายทาสผิวขาวให้เป็นสิ่งถูกต้องในทางสถาบันและกฎหมาย ซึ่งกำหนดว่า “ทาส” หรือบุคคลที่มีชื่อผู้กดขี่รับใช้ในรัฐหนึ่ง ไม่สามารถหลบหนีออกจากรัฐนั้นไปสู่รัฐอื่นๆเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองฐานะบุคคล และ/หรือหลุดพ้นจากเงื่อนโซการับใช้เดิมได้ ทั้งนี้หากมีการร้องเรียนจากนายทาส หรือคู่กรณีก็ให้ส่งตัวผู้หลบหนีกลับคืนไปสู่นายทาส หรือผู้ที่เขาต้องรับใช้ตามเดิม (มาตรา 4 อนุมาตรา 2)⁵ นั่นก็ทำให้สถาบันทาสกลายเป็นหนึ่งในรอยต่างด้านของประวัติศาสตร์อเมริกาที่มีอาจปฏิเสธได้ และข้อกำหนดนี้ก็ต่างเป็นที่ยึดถือและถูกใช้โดยเฉพาะในมลรัฐฝ่ายภาคใต้ เพื่ออ้างถึงความชอบธรรมในการมีระบบทาสอย่างยาวนานจนกระทั่งสงครามกลางเมือง

นอกจากนั้นแล้วความคิดเรื่องพลเมืองอเมริกาช่วงต้นต้องเผชิญกับประเด็นเรื่องการกีดกันทางศาสนา ในธรรมนูญการปกครองระดับมลรัฐก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญของสหรัฐในปี ค.ศ.1787 เช่นธรรมนูญแห่งมลรัฐเซาท์แคโรไลนาที่บัญญัติไว้ในมาตรา 12 และ 13 กำหนดห้ามคนที่ไม่ได้นับถือโปรเตสแตนต์เป็นสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามลำดับ (Lillian Goldman Law Library, 2012c) หรือแม้แต่ธรรมนูญแห่งมลรัฐเดลาแวร์ ที่บัญญัติในมาตรา 22 ว่าให้บุคคลทุกคนที่จะถูกเลือกเป็นสมาชิกของทั้งสองสภา หรือถูกแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หรือตำแหน่งที่อาศัยความเชื่อถือใดๆ ก่อนเข้ารับตำแหน่ง หรือเข้าสู่หน้าที่บริหารนั้น จะต้องให้คำปฏิญาณและพูดตามว่า “ข้าพเจ้า (ชื่อ-นามสกุล) ปฏิญาณว่าจะศรัทธาในพระเจ้าเป็นเจ้าผู้เป็นพระบิดา และในพระเยซูคริสต์ผู้เป็นพระบุตร พระเจ้าองค์เดียว และข้าพเจ้ายอมรับในพระคัมภีร์อันศักดิ์สิทธิ์ทั้งภาคพันธสัญญาเก่าและใหม่ ซึ่งประทานลงมาโดยพระดำริของพระเจ้าเป็นเจ้า” (Lillian Goldman Law Library, 2012b) ด้วยการตระหนักถึงสิทธิพลเมืองและสังคมที่ประกอบด้วยกลุ่มผู้นับถือศาสนานิกายที่หลากหลาย ภายหลังจึงมีบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญใน 10 มาตรา หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิ” (Bill of Rights) เพื่อรับรองเสรีภาพของพลเมืองมากขึ้น โดย รัฐสภาจะบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการสถาปนาศาสนาหรือห้ามการปฏิบัติทางศาสนาอันเสรีมิได้ (บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 1) เนื่องจากเป้าหมายดั้งเดิมการพวกเพียวรีแดนนั้นปรารถนาขันติธรรมในทางศาสนา (religious toleration) มากกว่าการผูกขาดความชอบธรรมในการอธิบายศาสนาในแบบศาสนจักรคาทอลิก ดังนั้นสิทธิในการนับถือศาสนาจึงถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานหนึ่งที่วางรากฐานสังคมอเมริกันตั้งแต่เริ่มต้นก่อตั้งประเทศ นั่นทำให้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 1 สามารถครอบคลุมสิทธิเหล่านั้นอย่างกว้างขวาง และเป็นสิทธิที่มีอาจเพิกถอนได้

อย่างไรก็ตามข้อค้นพบอีกประการหนึ่งในรัฐธรรมนูญนั้นเกี่ยวข้องกับกฎหมายและกระบวนการศาลโดยตรง โดยภายหลังการรับรองรัฐธรรมนูญไม่นาน เกิดกรณีพิพาทในรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับสถานภาพพลเมืองของมลรัฐและกระบวนการรับเรื่องฟ้องร้อง ในปี ค.ศ. 1793 ซึ่งศาลสูงแห่งสหรัฐรับฟ้องคดีที่ อเล็กซานเดอร์ คริส

⁴ ถูกแก้ไขภายหลังในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 อนุมาตรา 2 ค.ศ.1868

⁵ ถูกแก้ไขภายหลังในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 13 ค.ศ. 1865

โฮล์ม (Alexander Chisholm) พลเมืองของมลรัฐเซาท์แคโรไลนาฟ้องร้องต่อมลรัฐจอร์เจีย (*Chisholm v Georgia (2 U.S. 419), 1793*) ซึ่งอ้างอิงถึงรัฐธรรมนูญ (มาตรา 3 อนุมาตรา 2) ที่ให้อำนาจแก่พลเมืองของรัฐหนึ่งนำเรื่องขึ้นสู่ศาลสูงของสหรัฐโดยฟ้องรัฐอื่นได้ (Mersky, 2004: 481-483) ส่งผลให้มลรัฐไม่สามารถปกป้องตัวเองในศาลแห่งสหรัฐได้ ดังนั้นภายหลังคำวินิจฉัยของศาลสูงดังกล่าวรัฐสภาจึงกังวลว่าอำนาจของศาลสูงจะพัวพันกับเรื่องทางการเมืองมากเกินไป และอาจกระทำการตามบรรทัดฐานคำตัดสินที่แล้วมาหากปราศจากบังคับหรือข้อห้ามในรัฐธรรมนูญ รัฐสภาจึงตัดสินใจแก้ไขรัฐธรรมนูญในบทเพิ่มเติมที่ 11 ในปี ค.ศ. 1795 ให้อำนาจตุลาการแห่งสหรัฐอเมริกาไม่ขยายครอบคลุมไปถึงการฟ้องร้องตามกฎหมาย หรือความยุติธรรมใด ที่ตั้งต้นหรือฟ้องร้องต่อมลรัฐใดมลรัฐหนึ่งของสหรัฐโดยพลเมืองของมลรัฐอื่น การบัญญัติเช่นนี้เพื่อไม่ให้พลเมืองของรัฐหนึ่งฟ้องร้องรัฐอื่น ๆ ซึ่งในภายหลังตีความไปถึงการที่พลเมืองไม่สามารถนำมลรัฐของตนเองขึ้นฟ้องร้องได้อีกด้วย ทั้งนี้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 11 จึงมีความสำคัญในแง่ที่เป็นการสร้างบรรทัดฐานให้การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่นๆในอนาคตมีความเป็นไปได้

ผลของเงื่อนไขทางสังคมในช่วงแรกซึ่งรัฐบาลกลางไม่มีข้อกำหนดที่เป็นทางการว่าผู้ใดถือเป็นพลเมืองแห่งสหรัฐอเมริกา ขณะเดียวกันมลรัฐภาคใต้ก็ไม่อนุญาตให้สิทธิคนผิวดำลงคะแนน แม้จะนับจำนวนประชากรผิวดำเพื่อที่จะมีผลต่อจำนวนสมาชิกแห่งรัฐสภาก็ตาม อีกทั้งธรรมนูญระดับมลรัฐก็กำหนดว่าใครจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ ยิ่งไปกว่านั้นในปี ค.ศ. 1790 รัฐสภาอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา 1 อนุมาตรา 8) กำหนดกฎเกณฑ์ในการแปลงสัญชาติ (*The Naturalization Act of 1790*) ส่งผลให้ความเป็นพลเมืองจำกัดอยู่เฉพาะคนผิวขาวอย่างเป็นทางการ โดยถือว่าคนผิวขาวเป็นบรรพบุรุษจากยุโรปที่มีสายเลือดบริสุทธิ์ ดังนั้นจึงเท่ากับเป็นการกีดกันคนอพยพจากภูมิภาคอื่นในการแปลงสัญชาติเป็นพลเมืองแห่งสหรัฐ รวมทั้งภายใต้มายาคติที่ว่าคนอเมริกันอินเดียนเป็นพลเมืองของชาติอิสระทำให้ไม่มีสถานะเป็นพลเมืองแห่งสหรัฐและไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามไปด้วย

พลเมืองของ “สหรัฐ”: สงครามกลางเมือง และยุคฟื้นฟูบูรณะประเทศ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าปัญหาใหญ่อย่างหนึ่งของสังคมอเมริกันนับตั้งแต่ก่อตั้งประเทศ จนกระทั่งภายหลังการปฏิวัติ ค.ศ. 1776 คือการทำให้ทาสกลายเป็นสถาบันผ่านกลไกของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐ และกฎหมายอื่นๆในระดับมลรัฐ กอปรกับการขยายตัวของเศรษฐกิจทุนนิยมในช่วงศตวรรษที่ 19 ที่มาพร้อมกับการบุกเบิกอาณาบริเวณไปทางฝั่งตะวันตกเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้สังคมอเมริกันตกอยู่ในสภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออก เพราะในด้านหนึ่งนายทาสฝ่ายใต้ต้องการขยายประเทศบนพื้นฐานของระบบแรงงานทาสที่ไม่เสรี แต่ในอีกด้านหนึ่งนายทุนและเจ้าของเกษตรกรรมทางภาคเหนือต้องการขยายอุตสาหกรรมให้เป็นระบบแรงงาน หรือแรงงานกรรมกรที่ไม่ใช่ทาส (ธเนศ, 2551: 57) การขยายพรมแดนไปทางทิศตะวันตกที่เกิดขึ้นนั้นมาพร้อมกับความหวังของผู้ไร้ทรัพย์สินทั้งหลายว่าการตั้งชุมชนทางการเมืองแห่งใหม่จะนำมาซึ่งสิทธิพลเมืองและสิทธิการเลือกตั้งอย่างสมบูรณ์ กระนั้นก็ตามสิทธิดังกล่าวก็ยังคงจำกัดอยู่เฉพาะกับคนผิวขาวเท่านั้นด้วยการสนับสนุนโดยประธานาธิบดีแอนดรู แจ็คสัน (Andrew Jackson) จนกระทั่งสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 1856 (ดูรายละเอียดใน Steinfeld, 1989: 335-376)

สำหรับคนผิวดำส่วนใหญ่ในระบบทาสที่ฐานกำลังสำคัญอยู่ในฝ่ายใต้นั้น ตกอยู่ในฐานะและในตำแหน่งของทาสและแรงงานของผู้อื่น เพื่อยกระดับฐานะนายทาสให้เป็นเสรีชนได้ ซึ่งหมายความว่าระบบทาส

เป็นเครื่องรับประกันเสรีภาพของปัจเจกชนให้กับนายทาส ดังปรากฏว่าในปี ค.ศ. 1857 ศาลสูงแห่งสหรัฐได้ตัดสินในคดี *สกอตและซันฟอร์ด* (*Scott v. Sanford (60 U.S. 393), 1857*) ว่าทาสมิใช่พลเมืองของสหรัฐ และไม่มีสิทธิในการยื่นคำร้องต่อศาลในการพิจารณาคดี (Mersky, 2004: 54-57) การต่อสู้ของคณิศวดีที่เป็นทาสจึงมีลักษณะการเรียกร้องความเป็นมนุษย์จากนายทาส และสังคมเพื่อให้ตนเองมีอิสระและเสรีภาพ ตลอดจนสิทธิพลเมืองและสิทธิเลือกตั้ง ดังนั้นการอ้างอิงถึงคำประกาศอิสรภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นและเกิดขึ้นเสมอ เนื่องจากเป็นหลักการนามธรรมที่มีอาจเพิกถอนได้ ดังความตอนหนึ่งว่า “มนุษย์ทุกคนถูกสร้างขึ้นมาอย่างเท่าเทียมกัน และพระเจ้าผู้สร้างได้มอบสิทธิบางประการที่จะเพิกถอนมิได้ไว้ให้แก่มนุษย์ ในบรรดาสิทธิเหล่านั้นได้แก่ ชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุข” (สมบัติ, 2529: 361) นั่นหมายความว่าหากรัฐบาลทำลายจุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้ย่อมถือเป็นสิทธิที่จะตัดแปลงและทำลายรัฐบาลดังกล่าวเพื่อก่อตั้งรัฐบาลใหม่ อีกทั้งปัจจัยของการขยายบุกเบิกดินแดนทางฝั่งตะวันตกอันนำมาซึ่งการก่อตั้งมลรัฐใหม่นั้นยังสร้างความตึงเครียดให้แก่การเมืองระดับชาติมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การต่อสู้ทางการเมืองระดับชาติในรัฐสภาย่อมมีส่วนสำคัญในการกำหนดชะตากรรม “พลเมือง”

ด้วยเหตุนี้การเมืองในรัฐสภาช่วงทศวรรษ 1860 จึงแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ของสองความคิดที่สำคัญซึ่งในด้านหนึ่งรัฐฝ่ายใต้สนับสนุนการค้าทาส หรือเรียกว่ารัฐทาส (slave states) ขณะที่อีกด้านหนึ่งฝ่ายเหนือคัดค้านระบบทาส หรืออย่างน้อยที่สุดก็สนับสนุนให้มีการค้าแรงงานที่ไม่ใช่ทาสอย่างเสรีซึ่งจะส่งเสริมระบบทุนนิยมเสรีมากกว่า หรือเรียกว่ารัฐเสรี (free states) ดังนั้นรัฐใหม่ทางตะวันตกจึงต้องเลือกสถานภาพของตนเองระหว่างสองความคิดข้างต้น ซึ่งจะมีผลให้ตุลาอำนาจในรัฐสภาของสองภาคซึ่งมีการประนีประนอมมาอย่างยาวนาน (ผ่านการออกกฎหมาย รัฐบัญญัติ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญต่างๆ) เปลี่ยนแปลงไป (ธเนศ, 2551: 83) ทั้งนี้ปัญหาทางการเมืองเกิดขึ้นและนำไปสู่สงครามกลางเมืองเมื่ออับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) จากพรรครีพับลิกันชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ค.ศ. 1860 ซึ่งมีแนวโน้มวิพากษ์วิจารณ์ระบบทาสของฝ่ายใต้อย่างรุนแรง จนกระทั่งถูกมองว่าเป็นภัยคุกคามสิทธิแห่งมลรัฐในการคงไว้ซึ่งระบบทาส ส่งผลให้มลรัฐเซาท์แคโรไลนาประกาศถอนตัวจากการเป็นสมาชิกของสหรัฐอเมริกา และมีรัฐทาสอื่นๆถอนตัวตามมาเป็นจำนวนทั้งหมด 11 มลรัฐ ซึ่งรวมตัวจัดตั้งเป็น “สมาพันธรัฐอเมริกา” (Confederate States of America) อันถือเป็นการเริ่มต้นสงครามกลางเมืองอเมริการะหว่างปีค.ศ. 1861-1865 อย่างเป็นทางการ

ในระหว่างช่วงสงครามกลางเมืองประธานาธิบดีลินคอล์นอาศัยอำนาจในสภาวะสงครามตามรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐ ซึ่งให้อำนาจแก่ประธานาธิบดีเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด และมีอำนาจในการลดโทษ หรือยกโทษสำหรับการกระทำผิดต่อสหรัฐ (มาตรา 2 อนุมาตรา 2) เพื่อนำไปสู่ประกาศเลิกทาสในปี ค.ศ. 1863 (Emancipation Proclamation of 1863) ในเอกสารดังกล่าวนี้กำหนดให้บุคคลทุกคนภายในดินแดนซึ่งอยู่ในรัฐที่ก่อการกบฏต่อสหรัฐเป็นไทด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา โดยมีอำนาจของฝ่ายบริหารของสหรัฐ รวมทั้งกองทัพบกและกองทัพเรือแห่งสหรัฐรับประกันและชำระไว้ซึ่งเสรีภาพของบุคคลดังกล่าว (Lillian Goldman Law Library, 2012a) อย่างไรก็ตามแม้คำประกาศเลิกทาสจะทำในนามของประธานาธิบดีที่ถูกต้องและชอบธรรมโดยอาศัยอำนาจแห่งรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐ แต่ข้อกำหนดดังกล่าวมิได้ครอบคลุมไปถึงการรัฐทางฝ่ายเหนือ (เพราะฝ่ายเหนือไม่ใช่กบฏต่อสหรัฐ) จึงทำให้การปลดปล่อยระบบทาสในทางฝ่ายเหนือยังไม่ได้ถูกรับรองอย่างเป็นทางการ ปัญหาดังกล่าวนำไปสู่การร่างบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 13 เพื่อให้กฎหมายครอบคลุมทุกมลรัฐ และยังคงเป็นการแก้ไขบทบัญญัติซึ่งไม่อนุญาตให้ทาส หรือคนในบังคับพลบหนี่ (มาตราที่ 4 อนุมาตราที่ 2) ดังนั้นบทแก้ไข

รัฐธรรมนูญที่ 13 จึงกำหนดว่า การมีทาส หรือเข้ารับโดยไม่สมัครใจไม่อาจมีได้ในสหรัฐ หรือดินแดนที่อยู่ภายใต้ อำนาจของสหรัฐ เว้นแต่เป็นกรณีการลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดอาญาตามกฎหมาย และให้รัฐสภามีอำนาจ ในการบังคับให้เป็นไปตามบทบัญญัตินี้โดยการตรากฎหมายอย่างเหมาะสม ซึ่งรัฐฝ่ายเหนือให้สัตยาบันบทแก้ไขที่ 13 อย่างรวดเร็ว รวมทั้ง 8 รัฐจาก 11 รัฐฝ่ายใต้ก็ให้สัตยาบันในปลายปี ค.ศ. 1865 และหลังจากนั้นทุกมลรัฐใน สหพันธรัฐอเมริการ่วมให้สัตยาบันภายหลังสงครามกลางเมืองยุติลง

ภายหลังสงครามกลางเมืองสิ้นสุดลงได้นำมาซึ่งยุคแห่งการบูรณะฟื้นฟูประเทศ (Reconstruction) ซึ่งสมาชิกผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่รู้จักกันในกลุ่มรีพับลิกันหัวรุนแรง (radical republican) อย่าง แอดเดอส์ สตีเวน (Thaddeus Stevens) จากมลรัฐเพนซิลเวเนีย และชาร์ลส์ ซัมเนอร์ (Charles Sumner) จาก มลรัฐแมสซาชูเซตส์ได้สร้างความโกรธเคืองให้แก่รัฐที่พ่ายแพ้ในฝ่ายใต้ด้วยการอ้างว่ารัฐบาลกลางมีสิทธิอย่าง เต็มที่ในการแก้ไข และออกกฎหมายเข้าแทนที่สิทธิของมลรัฐต่างๆ ดังนั้นปัญหาใหญ่ของช่วงเวลานี้จึงเกี่ยวข้องกับ สถานภาพพลเมืองของอดีตทาส และชาวแอฟริกันอเมริกัน โดยกลุ่มรีพับลิกันหัวรุนแรงเชื่อว่าคำวินิจฉัยศาล สูงในคดี *ดิสก๊อตและซันฟอร์ด* ซึ่งวินิจฉัยว่าทาสไม่ใช่พลเมืองของสหรัฐนั้นเป็นสาเหตุที่นำไปสู่สงครามกลางเมือง และอุปสรรคหลังจากนั้นที่มลรัฐฝ่ายใต้ยังคงพยายามสงวนเอกลิทธิของตนเอง โดยกีดกันอดีตทาสไม่ให้สิทธิ พลเมืองด้วยการออกกฎหมายกีดกันคนผิวดำระดับมลรัฐ (Black codes) ด้วยเหตุนี้กลุ่มรีพับลิกันหัวรุนแรงจึง ผลักดันรัฐบัญญัติว่าด้วยสิทธิพลเมืองขึ้นใน ปี ค.ศ. 1866 (Civil Rights Act of 1866) แม้ว่าประธานาธิบดี แอนดรู จอห์นสัน (Andrew Johnson) ซึ่งเข้ารับตำแหน่งต่อจากประธานาธิบดีลินคอล์นหลังถูกลอบสังหารในปี ค.ศ. 1865 จะยับยั้งกฎหมายฉบับนี้ แต่ท้ายที่สุดร่างกฎหมายฉบับนี้ก็ผ่านมติของรัฐสภา (Hay, 2009: 19-21) ส่งผลให้ในทางหลักการอดีตทาสทั้งหมดมีสิทธิพลเมืองที่สมบูรณ์ รวมทั้งมีสิทธิในการทำข้อสัญญาต่างๆ หรือ แม้แต่ได้รับสิทธิการคุ้มครองตามกระบวนการพิจารณาตามกฎหมาย ตลอดจนให้สิทธิผู้ที่เกิดบนแผ่นดินอเมริกา ถือเป็นพลเมืองเต็มขั้น

อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติแล้วบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 13 และรัฐบัญญัติว่าด้วยสิทธิพลเมือง ปี ค.ศ. 1866 ก็มีได้เป็นการล้มเลิกบรรทัดฐานในคดี *ดิสก๊อตและซันฟอร์ด* และกฎหมายกีดกันคนผิวดำอื่นๆระดับมลรัฐ อย่างสิ้นเชิง ดังนั้นในเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ. 1866 ผู้นำแห่งรัฐสภาจึงเสนอร่างบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 เรื่องสิทธิ พลเมืองเพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง และมีการให้สัตยาบันจนประกาศเป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญในปี ค.ศ. 1868 โดยในมาตรา 1 ของบทแก้ไขซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของกฎหมายฉบับนี้บัญญัติว่า

บุคคลทุกคนที่เกิดหรือแปลงสัญชาติในสหรัฐ และอยู่ภายใต้บังคับเขต อำนาจแห่งสหรัฐ ย่อมเป็นพลเมืองของสหรัฐและของมลรัฐที่อาศัยอยู่ มลรัฐจะ ตราหรือบังคับใช้กฎหมายใดๆที่เป็นการตัดเอกลิทธิหรือความคุ้มกันของ พลเมืองแห่งสหรัฐไม่ได้ มลรัฐจะจำกัดสิทธิในชีวิต เสรีภาพ หรือทรัพย์สินของ บุคคลโดยปราศจากหลักศุภนิติกระบวนการไม่ได้ มลรัฐจะปฏิเสธไม่ให้บุคคลใด ที่อยู่ภายในเขตอำนาจของตนจากการได้รับการปกป้องอย่างเสมอภาคภายใต้ กฎหมายไม่ได้ (มานิต และพรสันต์, 2552: 252)

ความสำคัญของข้อกำหนดนี้คือการให้สิทธิพลเมืองแก่ผู้ที่เกิดในแผ่นดินอเมริกา แม้ว่าผู้เป็นบิดามารดาจะไม่ได้เป็นพลเมืองแห่งสหรัฐก็ตาม ตลอดจนผู้ที่แปลงสัญชาติผ่านทางหน่วยงานของรัฐบาลของผู้อพยพเข้ามาอยู่ใหม่ ดังนั้นบุคคลที่ถือกำเนิดและแปลงสัญชาติจึงเป็นพลเมืองของสหรัฐและของมลรัฐที่ตนอาศัยอยู่โดยสมบูรณ์ ในแง่นี้หมายความว่ามลรัฐไม่มีสิทธิที่จะออกกฎหมายกำหนดสถานะพลเมืองด้วยตนเองที่แตกต่างออกไป หรือขัดกับสิ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนด ยิ่งไปกว่านั้นยังแสดงให้เห็นว่าเมื่อบุคคลทุกคนในที่นี้เป็นพลเมือง จึงมีสิทธิเท่าเทียมกันในกระบวนการพิจารณาคดี และอยู่ภายใต้กฎหมายที่รับรองโดยรัฐบาลกลาง ซึ่งครอบคลุมไปถึงว่าหากบุคคลใดตกเป็นผู้ต้องสงสัยในคดีต่างๆ ให้สมมติฐานว่าผู้นั้นไม่มีความผิดจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าผิดจริง รวมทั้งไม่ให้มลรัฐเลือกปฏิบัติแก่บุคคล หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะตราบไต่ที่บุคคลนั้นมีสถานภาพเป็นพลเมืองแห่งสหรัฐอเมริกากลางแล้ว ผู้นั้นก็จะได้รับรองเอกลิทธิและการคุ้มครองจากรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา (Hay, 2009: 15-16)

ในมาตราที่ 2-4 ของบทแก้ไขนี้ถือเป็นผลของความพยายามในยุคบูรณะประเทศ (Reconstruction) ที่จะสร้างสหพันธรัฐแห่งอเมริกาขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งภายหลังสงครามกลางเมือง โดยเฉพาะการทยอยยกประเด็นในรัฐธรรมนูญซึ่งนับจำนวนคนผิวดำ ทาส และคนรับใช้ที่มีกำหนดสัญญาเข้าไว้ในสัดส่วน 3 ส่วน 5 ของทั้งหมดเข้ากับคนผิวขาวที่เป็นเสรีชน (มาตรา 1 อนุมาตรา 2) ขึ้นมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ด้วยเหตุที่ภายหลังสงครามกลางเมืองมีบางมลรัฐที่จำนวนประชากรผู้เลือกตั้งมีเพิ่มมากขึ้นอันเป็นผลมาจากการขยายสิทธิของพลเมืองเต็มขั้นไปถึงเสรีชนที่เป็นคนผิวดำและอดีตทาสทำให้บทบาทผู้นั้นไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและในทางหลักการอีกต่อไป ดังนั้นความพยายามเปลี่ยนแปลงอันแหล่งที่มาของอำนาจในการเลือกตั้งตัวแทนของแต่ละมลรัฐในสภาผู้แทนราษฎรของสหรัฐ โดยให้จำนวนผู้แทนของแต่ละมลรัฐขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรเป็นสำคัญ (บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 มาตรา 2) แต่ยังคงกีดกันไม่นับรวมคนอินเดียเข้าเป็นส่วนหนึ่งในจำนวนประชากร เนื่องจากผู้ร่างมองว่าคนอินเดียเป็นชนชาติอิสระและมีได้อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจของสหรัฐอเมริกา (Hay, 2009: 17) แม้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 จะนำมาซึ่งสิทธิของพลเมืองเต็มขั้นในการเป็นสมาชิกของสหรัฐอย่างสมบูรณ์ผ่านกระบวนการทางกฎหมาย แต่ในปี ค.ศ. 1866 นั้น เอ.เจ. โรเจอร์ส (A. J. Rogers) ผู้แทนราษฎรแห่งรัฐนิวเจอร์ซีย์ก็โจมตีว่าบทแก้ไขที่ 14 นี้เป็นการสร้างเผด็จการของรัฐบาลกลางเหนือมลรัฐต่างๆ ซึ่งขัดขวางสิทธิของรัฐบาลแห่งมลรัฐในการออกกฎหมาย/นโยบายของตนเองอย่างไม่เป็นธรรม หรือกล่าวได้ว่าโรเจอร์สกำลังอ้างสิทธิอันชอบธรรมของมลรัฐฝ่ายใต้ในการคงไว้ซึ่งระบบทาสโดยรัฐบาลกลางไม่มีสิทธิจะโต้แย้งใดๆ

อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่าบทแก้ไขที่ 14 ได้ก่อให้เกิดการรับรองสถานะพลเมืองอย่างกว้างขวางมากที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์อเมริกันนับตั้งแต่ยุคก่อตั้งประเทศในปี ค.ศ. 1776 เป็นต้นมา แต่ปัญหาหนึ่งยังมีอยู่ว่าแม้บทแก้ไขที่ 14 จะประกันสิทธิพลเมืองให้กับอดีตทาสในฐานะเสรีชนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็ยังมีได้ครอบคลุมไปถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการลงคะแนนเลือกตั้งให้กลุ่มคนเหล่านั้น ดังนั้นบทแก้ไขที่ 15 จึงถูกร่างขึ้นและให้สัตยาบันในปี ค.ศ. 1870 โดยกำหนดในมาตราแรกว่า สิทธิของพลเมืองสหรัฐในการเลือกตั้งจะไม่ถูกปฏิเสธหรือตัดทอนโดยสหรัฐ หรือโดยมลรัฐใดเนื่องจากเชื้อชาติ สีผิว หรือความที่เคยเป็นทาสมาก่อน เพื่อให้แน่ใจว่าเชื้อชาติ สีผิว และภูมิหลังที่เคยเป็นทาสจะไม่ถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการมีสิทธิเลือกตั้ง แต่ในทางปฏิบัติแล้วคนผิวดำ หรืออดีตทาสยังคงถูกกีดกันจากสิทธิเลือกตั้งหลายช่องทางผ่านการกีดกันด้วยเรื่องทางเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ หรือแม้แต่การจำกัดสิทธิเลือกตั้งคนผิวดำยังกระทำผ่านการทดสอบการรู้หนังสือ

(Literacy Tests) ซึ่งเป็นกฎหมายระดับมลรัฐที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อให้การบังคับใช้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 15 ไม่เป็นผลและตัดสิทธิกลุ่มคนที่ไม่ใช่คนผิวขาว (non-whites) ให้ไม่สามารถไปลงทะเบียนเพื่อแสดงเจตจำนงการใช้สิทธิเลือกตั้งได้ รวมทั้งใช้บรรพบุรุษเป็นเกณฑ์ในการเลือกตั้ง (Grandfather-clauses) ซึ่งจำกัดว่าบุคคลจะมีสิทธิเลือกตั้งก็ต่อเมื่อ บรรพบุรุษของตนมีคุณสมบัติเลือกตั้งได้ก่อนสงครามกลางเมืองเท่านั้น แต่ในเมื่อการให้สิทธิพลเมืองและสิทธิการเลือกตั้งเพิ่งเกิดขึ้นภายหลังสงครามกลางเมือง ดังนั้นจึงเท่ากับล้มล้างผลพวงของกฎหมายเหล่านี้ และจำกัดผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้กับคนผิวขาวที่มีทรัพย์สินตามเดิม (ซึ่งอาจมีคนผิวดำบ้างไม่มากนัก) สำหรับมาตรการอื่นๆที่มลรัฐฝ่ายใต้พยายามใช้จำกัดคนผิวสี เช่น เกณฑ์เรื่องภาษีรายหัว (Poll taxes) และกฎหมายแบ่งแยกเชื้อชาติและสีผิว (Segregation laws) เป็นต้น

ความอึดอัดใจที่เกิดขึ้นอีกครั้งมาจากข้อกฎหมายที่ออกมาในช่วงบูรณะฟื้นฟูประเทศ ซึ่งมีผลบังคับให้อดีตสมาพันธรัฐอเมริกา (ฝ่ายใต้) ต้องปรับปรุงธรรมนูญการปกครองของตนเองให้สอดคล้องกับบทแก้ไขที่ 15 ซึ่งถูกมองว่าเป็นผลผลิตของฝ่ายเหนือโดยที่ฝ่ายใต้มิได้มีส่วนรู้เห็นแต่อย่างใด ดังนั้นการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ค.ศ.1876 ซึ่งแข่งขันระหว่างรัฐเธอร์ฟอร์ด บี. เฮย์ (Rutherford B. Hayes) จากพรรครีพับลิกัน และซามูเอล เจ. ทิลเดน (Samuel J. Tilden) จากพรรคเดโมแครตดำเนินไปอย่างเข้มข้นจนนำไปสู่ข้อพิพาทรุนแรง รัฐสภาจึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษในการแก้ไขปัญหาทำให้อดีตนายทาสฝ่ายใต้ได้อำนาจและทรัพย์สินคืนมา ด้วยการประนีประนอมกันระหว่างสองพรรค (Compromise of 1877) ผลที่ตามมาคือพรรคเดโมแครตยอมรับให้เฮย์จากพรรครีพับลิกันเป็นประธานาธิบดี หากทำตามข้อตกลง 5 ประการ กล่าวคือ *ประการแรก* รัฐบาลใหม่จะถอนกองกำลังจากรัฐทางภาคใต้ *ประการที่สอง* ให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการสร้างทางรถไฟสายเท็กซัส และสายแปซิฟิก *ประการที่สาม* แต่งตั้งคนจากทางใต้ให้เป็นผู้อำนวยการไปรษณีย์กลาง *ประการที่สี่* รับประกันให้รัฐบาลกลางให้ความช่วยเหลือในการฟื้นฟูบูรณะภาคใต้ และ *ประการที่ห้า* ให้ออมรับโดยปริยาย (ไม่ต้องเป็นลายลักษณ์อักษร) ว่าฝ่ายใต้เท่านั้นที่มีสิทธิแก้ปัญหารื่องเชื้อชาติ นอกจากนั้นแล้วคนฝ่ายใต้เองก็ยังให้สัญญาว่าจะช่วยพรรครีพับลิกันบริหารจัดการสภาผู้แทนราษฎรในอนาคต และในทางกลับกันเฮย์เองก็หวังที่จะสร้างความเคารพโดยมีพรรครีพับลิกันของคนผิวขาวในทางภาคใต้ (Peskin, 1973: 64)

การประนีประนอมในปี ค.ศ.1877 เท่ากับเป็นการไม่ให้มีการบังคับใช้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 15 ในรัฐทางภาคใต้ และยุติการปกครอง/ยึดครองภาคใต้โดยพรรครีพับลิกัน และกองทหารสหพันธ์ที่มีเป้าหมายเดิมเพื่อประกันการให้ความช่วยเหลือและประกันสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของคนผิวดำในภาคใต้ขณะนั้น แต่เมื่อการเพิกถอนอำนาจนี้เกิดขึ้นส่งผลสำคัญต่อการกำเนิดและการเคลื่อนไหวของกลุ่มคูคลักซ์แคลน (Ku Klux Klan)⁶ และกลุ่มองค์กรเหยียดเชื้อชาติอื่นๆที่สร้างความหวาดกลัวโจมตีคนแอฟริกันอเมริกัน ทั้งนี้คนผิวดำที่พยายามจะใช้สิทธิเลือกตั้งจะถูกไล่ออกจากตำแหน่งงานหรือ จากที่อยู่อาศัย หรือแม้แต่ในบางกรณีก็โดนทารุณอย่างโหดร้าย หากคนผิวดำที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินก็จะถูกเผาจนทำให้ธุรกิจพังพินาศ รวมทั้งเมืองใดก็ตามที่มีคนผิวดำอาศัยอยู่

⁶ คูคลักซ์แคลน (Ku Klux Klan-KKK) เป็นองค์กรคนผิวขาวซึ่งก่อตั้งในปี ค.ศ. 1866 มีสมาชิกเป็นผู้ที่ถือกำเนิดในอเมริกา และเป็นพลเมืองสหรัฐผิวขาวที่นับถือนิกายโปรเทสแตนต์ โดยมีเป้าหมายเพื่อเชิดชูชนชาติผิวขาว (white supremacy) ต่อต้านผู้อพยพผิวสี ต่อต้านศาสนายูดาห์ และอิสลาม รวมถึงนิกายคาทอลิก ผ่านการสร้างความหวาดกลัว เช่น ฆาตกรรม ลอบวางเพลิง ช่มชู้ และวางระเบิด เป็นต้น ทั้งนี้พฤติกรรมดังกล่าวเป็นปฏิกิริยาตอบโต้การได้รับสิทธิพลเมืองของคนแอฟริกันอเมริกัน อนึ่ง สำหรับจุดกำเนิดและกิจกรรมของคูคลักซ์แคลน ดูรายละเอียดใน (Chalmers, 1965).

ก็จะถูกทำลาย ดังนั้นกลุ่มองค์กรเหยียดผิวเหล่านี้จึงเป็นสัญลักษณ์ของการใช้ความรุนแรงต่อคนผิวดำและบังคับกีดกันให้อยู่ภายใต้สถานะที่ต่ำต้อยต่อไป

พลเมือง “ยุคมืด” กับการขยายสิทธิสตรีและสิทธิอเมริกันอินเดีย

ภายหลังจบบริติชยุครุณณะประเทศที่ตามมาด้วยยุคแห่งการประนีประนอมระหว่างฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ (Compromise of 1877) จนเรียกได้ว่าเป็นยุคมืดของคนผิวดำ และความเสื่อมลงของพลเมืองแห่งสหรัฐอีกครั้งหนึ่ง กระนั้นก็ตามในยุคนี้ก็มีพัฒนาการความเป็นพลเมืองที่ขยายออกไปอย่างมีนัยสำคัญ ก่อนการกลับมาเรียกร้องของเหล่าคนชายขอบผ่านขบวนการสิทธิพลเมืองที่ดุเดือดในช่วงทศวรรษ 1960 แม้ในยุคนี้จะมีการละเลยพลเมืองผิวดำ หรืออดีตทาส หากแต่ยังมีผลในทางบวกของมิติอื่นๆ กล่าวคือการเมืองว่าด้วยพลเมืองหันไปให้ความสำคัญกับประเด็นที่ถูกมองว่าเป็นปัญหาที่ตั้งแต่ครั้งผู้ร่างรัฐธรรมนูญว่าด้วยเรื่องของประเทศหญิงในประวัติศาสตร์อเมริกันส่วนใหญ่มักตกเป็นรองเพศชาย หรืออย่างน้อยที่สุดประวัติศาสตร์ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับผู้หญิงในเรื่องทางการเมืองมากนัก ทั้งที่ผู้หญิงถือเป็นฐานกำลังสำคัญให้การขับเคลื่อนทางการเมืองของผู้ชายเสมอ แต่สิทธิของสตรีก็ไม่เคยปรากฏอย่างเป็นทางการในรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐแต่อย่างใด

ช่วงปลายศตวรรษที่ 18 การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรีมีบทบาทอย่างสูงโดยสมาคมเพื่อสิทธิในการเลือกตั้งของสตรีแห่งชาติ (National Woman Suffrage Association-NWSA) ซึ่งนำโดยซูซาน บี.แอนโธนี (Susan B. Anthony) และเอลิซาเบธ คาคี สแตนตัน (Elizabeth Cady Stanton) ในปี ค.ศ. 1868 เพื่อพยายามผลักดันให้บรรจสิทธิการเลือกตั้งของสตรีไว้ในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 15 รวมถึงสมาคมเพื่อสิทธิในการเลือกตั้งของสตรีชาวอเมริกัน (American Woman Suffrage Association-AWSA) ซึ่งนำโดยลูซี สโตน (Lucy Stone) และเฮนรี แบลคเวล (Henry Blackwell) เพื่อเน้นประเด็นสิทธิเลือกตั้งของสตรีเป็นการเฉพาะผ่านทาง การเสนอบทแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งมลรัฐจนกระทั่งในปี ค.ศ.1890 ทั้งสองสมาคมรวมตัวกันภายใต้ชื่อ สมาคมเพื่อสิทธิในการเลือกตั้งของสตรีชาวอเมริกันแห่งชาติ (National American Woman Suffrage Association-NAWSA) ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการเคลื่อนไหวของสิทธิสตรี

ในปี ค.ศ. 1878 มีการเสนอบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญซึ่งร่างโดยแอนโธนี และผลักดันให้รับรองสิทธิในการเลือกตั้งของสตรี ซึ่งใช้ระยะเวลาให้สัตยาบันถึง 42 ปี กระทั่งปี ค.ศ. 1920 ในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 19 บัญญัติว่า “สิทธิของพลเมืองสหรัฐในการเลือกตั้งจะไม่ถูกปฏิเสธหรือตัดทอนโดยสหรัฐ หรือโดยมลรัฐใดๆ เนื่องจากเพศ” ภายหลังประกาศใช้บทบัญญัติดังกล่าวออกสการ์ เลเซอร์ (Oscar Leser) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบการเลือกตั้งปฏิเสธไม่ให้สตรีสองคนลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งในเมืองบอลทิมอร์ มลรัฐแมริแลนด์ เนื่องจากเขาเชื่อว่ารัฐธรรมนูญของมลรัฐแมริแลนด์ให้สิทธิเลือกตั้งกับผู้ชายเท่านั้น และฝ่ายนิติบัญญัติของมลรัฐเองก็ได้ลงนามให้สัตยาบันในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 19 เรื่องจึงขึ้นสู่ศาลสูงแห่งสหรัฐในคดี *เลเซอร์และการ์เน็ต (Leser v. Garnett, 258 U.S. 130, 1922)* โดยในเบื้องต้นนั้น เลเซอร์ให้เหตุผลว่าบทแก้ไขที่ 19 เป็นการทำลายความเป็นอิสระของมลรัฐ เพราะมีผลให้เพิ่มจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่โดยมิได้มีความเห็นชอบจากมลรัฐ ประการต่อมา เลเซอร์อ้างว่ารัฐธรรมนูญของมลรัฐในบางแห่งที่ให้สัตยาบันไปแล้วไม่อนุญาตให้ฝ่ายนิติบัญญัติของมลรัฐเป็นผู้ให้สัตยาบัน และประการสุดท้ายเลเซอร์อ้างว่าการรับร่างบทบัญญัติแก้ไขที่ 19 ไปใช้นั้นไม่ถูกต้องเนื่องจากมลรัฐเทนเนสซี และเวสต์เวอร์จิเนียละเมิดต่อกฎข้อบังคับของตนเอง

ขณะเดียวกันศาลก็วินิจฉัยว่าบทแก้ไขที่ 19 เป็นเช่นเดียวกับบทแก้ไขที่ 15 ซึ่งขยายผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่โดยไม่ใช่เหตุแห่งเชื้อชาติอันมีผลใช้มากกว่า 50 ปีแล้ว แม้จะถูกปฏิเสธโดย 6 มลรัฐ รวมทั้งมลรัฐแมริแลนด์ด้วย ประการที่สองการให้สัตยาบันของมลรัฐเป็นหน้าที่ที่มีต่อรัฐบาลกลางตามความในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 5 ดังนั้นจึงไม่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดของรัฐธรรมนูญระดับมลรัฐใด และประการที่สามหลังจากมลรัฐคอนเนตทิคัต และเวอร์มอนต์ได้ให้สัตยาบันหลังจากนั้นแล้ว จึงมีจำนวนเพียงพอในการประกาศใช้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 19 เป็นกฎหมาย โดยไม่จำเป็นต้องมีการพิจารณาถึงมลรัฐเทนเนสซี และเวสต์เวอร์จิเนีย นอกจากนั้นแล้วศาลสูงยังวินิจฉัยว่าการให้สัตยาบันของมลรัฐเทนเนสซี และเวสต์เวอร์จิเนีย นั้นผูกพันไว้ด้วยการรับรองความถูกต้องซึ่งกำกับโดยรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ คำตัดสินของศาลจึงส่งผลให้สตรีสองคนในเมืองบอลทิมอร์ สามารถไปลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งได้ (Anzalone, 2002: 17)

นอกจากนั้นคนอินเดียนก็ยังเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ถูกกีดกันออกไปจากการได้รับสิทธิพลเมืองมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งประเทศ อันมีสาเหตุสำคัญมาจากปัญหาทางการเมืองมากกว่าปัญหาการเหยียดผิว เนื่องจากกลุ่มชนพื้นเมืองอินเดียนขัดแย้งกับ 13 อาณานิคมตั้งแต่ก่อนสงครามปฏิวัติในปัญหาการขยายพื้นที่ของผู้อพยพใหม่เกินกินกรรมแดนเดิมของเผ่าอินเดียน หลักฐานที่ชี้ให้เห็นคากว่าอ้างนี้ปรากฏในคำประกาศอิสรภาพที่ว่า “พระองค์ (พระเจ้าจอร์จที่ 3 แห่งสหราชอาณาจักร) ได้ยุ้งให้เกิดการกบฏขึ้นภายในหมู่ของพวกเรา และได้พยายามที่จะนำเอาผู้ที่อาศัยอยู่ตามกรรมแดนของเรา คือ ชาวอินเดียนที่ป่าเถื่อนไร้ความกรุณาปราณี ผู้ซึ่งกฎเกณฑ์ในการทำสงครามของพวกเราได้แก่การทำลายล้างชีวิตผู้คนโดยไม่คำนึงถึงเพศ วัย และสภาพเข้ามา” (สมบัติ, 2529: 365) ดังนั้นภายหลังจากสงครามประกาศอิสรภาพ คนอินเดียนจึงถูกจัดให้อยู่ในสถานะของผู้ก่อการกบฏต่อต้านรัฐบาลแห่งสหรัฐในรัฐธรรมนูญ และยังมิใช่บุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจทางกฎหมายของอเมริกา เมื่อไม่อยู่ใต้อำนาจบังคับ คนอินเดียนจึงไม่ต้องเสียภาษี เมื่อไม่เสียภาษีก็นับว่ามีสิทธิเลือกตั้ง และไม่ถูกนับรวมในจำนวนของผู้ที่จะสามารถมีผู้แทนราษฎรได้ อย่างไรก็ตามแม้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 จะขยายสิทธิพลเมืองให้คนจำนวนมาก แต่คนอินเดียนก็ยังถูกกีดกันออกไปจากสิทธิขั้นพื้นฐานดังกล่าว ตามมาตรา 2 ของบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 ว่า “ให้แบ่งสันปันส่วนผู้แทนราษฎรระหว่างมลรัฐต่างๆ ตามจำนวนประชากรที่มีอยู่ในแต่ละมลรัฐ โดยไม่รวมชาวอินเดียนที่ไม่จำเป็นต้องเสียภาษี”⁷

อีกเหตุผลในการกีดกันชาวอินเดียนยังมาจากความเข้าใจว่าชาวอินเดียนเป็นชาติที่อ่อนแอที่ต้องการการปกป้องคุ้มครอง ซึ่งปรากฏในคำวินิจฉัยศาลสูงแห่งสหรัฐในคดี *วอร์สเตอร์และจอร์เจีย (Worcester v. Georgia 31 U.S. (6 Pet.) 515, 1832)* ว่าให้ชนชาติอินเดียนถือเป็นชาติอิสระที่ได้รับสิทธิตามธรรมชาติ โดยไม่มีข้อขัดข้องในเรื่องที่ดิน ส่วนคำว่า "ชาติ" นั้นโดยทั่วไปให้ใช้กับคนอินเดียนซึ่งหมายถึงบุคคลที่แตกต่างจากคนอื่น ๆ ด้วยการที่อินเดียนเป็นชาติที่อ่อนแอจึงอาจอยู่ภายใต้การพิทักษ์ของชาติที่เข้มแข็งกว่าโดยมิได้ทำให้สูญเสียสิทธิการปกครองตนเองและยุติความเป็นชาติ (Peterson, 1957: 117-118) คำวินิจฉัยนี้จึงแสดงให้เห็นว่าสิทธิของเผ่าที่จะใช้การปกครองตนเองยังคงดำรงอยู่ เว้นเสียแต่ว่าหลักการในคำวินิจฉัยนี้จะถูกละเลย หรือฝ่าฝืนโดย

⁷ อนึ่ง ผู้เขียนตั้งข้อสังเกตว่าการเสียภาษีที่เชื่อมโยงกับการเลือกตั้งและการมีผู้แทนนั้น มีส่วนอย่างยิ่งจากอิทธิพลทางความคิดเรื่อง “ไม่เสียภาษี ถ้าไม่มีผู้แทน” (No taxation without representation) ซึ่งถูกใช้เพื่ออ้างสิทธิอันชอบธรรมในการประกาศแยกตัวจากอาณานิคมอังกฤษ เมื่อ ค.ศ. 1776 ในแง่นี้เมื่อชาวอินเดียนไม่มีผู้แทนก็ไม่จำเป็นต้องเสียภาษี แต่หากพิจารณาในทางกลับกันเมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดให้การมีผู้แทน หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องเสียภาษี ดังนั้นการไม่เสียภาษีก็นับว่าไม่ถูกนับรวมให้พวกตนต้องมีผู้แทนไปปกป้องผลประโยชน์ในรัฐสภา จึงกลับกลายเป็นว่า “หากไม่เสียภาษี ก็ไม่มีผู้แทน”

กฎกติกาและการตีความในระดับท้องถิ่นเท่านั้น อย่างไรก็ตามในภายหลังการแบ่งแยกกิจกรรมของชาวอินเดียออกจากกิจกรรมของคนพวกอื่นก็เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก เพราะการบริหารจัดการทางการปกครองที่มีบทบาทมากยิ่งขึ้นในบริบทของชาติที่พัฒนาอย่างรวดเร็วจึงมักมีการแทรกแซงกิจกรรมของชนเผ่าเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ในปี ค.ศ. 1924 ผู้แทนราษฎรฮอเมอร์ พี. ซไนเดอร์ (Homer P. Snyder) จากนิวยอร์กจึงเสนอร่างกฎหมายพลเมืองอินเดีย (Indian Citizenship Act of 1924) เพื่อให้สิทธิพลเมืองเต็มขั้นแก่คนพื้นเมืองอเมริกัน (Kappler, 1929, 1165)

หลังจากประธานาธิบดีจอห์น คัลวิน คูลิดจ์ (John Calvin Coolidge) ลงนามประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว ส่งผลให้คนพื้นเมืองอินเดียประมาณ 125,000 คน จาก 300,000 คนเป็นพลเมืองในทันที⁸ แต่ยังคงมีบางรัฐซึ่งมีการกีดกันสิทธิการเลือกตั้งของชาวอินเดียผ่านกลไกต่างๆไม่ว่าจะเป็นการให้เหตุผลในการเลือกปฏิบัติว่าชาวอินเดียเป็นอิสระจากข้อผูกพันเรื่องภาษีอสังหาริมทรัพย์ (real estate tax) ชาวอินเดียนดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ร่วมมือกันในเผ่า และความคิดที่มองว่าชาวอินเดียอยู่ภายในที่ดินซึ่งเป็นดินแดนในเขตอารักขาของรัฐบาลกลาง (federal trusteeship) แม้ภายหลังปี ค.ศ. 1924 ซึ่งชาวอินเดียได้รับสิทธิเป็นพลเมืองระดับชาติแล้ว และมีผลให้เป็นพลเมืองของมลรัฐที่อาศัยอยู่ด้วยนั้น แต่ในปี ค.ศ. 1938 ผลการสำรวจของกระทรวงกิจการภายในพบว่ายังคงมีบางมลรัฐปฏิเสธมิให้สิทธิเลือกตั้งแก่ชาวอินเดีย กระทั่งในปี ค.ศ. 1947 ด้วยความพยายามของรัฐบาลกลาง อัยการแห่งมลรัฐต่างๆ และชาวอินเดียเองจึงทำให้ทุกรัฐที่มีประชากรชาวอินเดียให้การรับรองสิทธิการเลือกตั้งที่เป็นสากลเช่นเดียวกับคนเชื้อชาติอื่นๆ (Haas, 1957: 16)

ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมือง: การต่อสู้ของคนผิวดำและการขยายสิทธิเลือกตั้งที่เป็นสากล

แม้การเคลื่อนไหวของความคิดเรื่องความเป็นพลเมืองในยุคนี้จะมีได้ปรากฏออกมาในมิติของรัฐธรรมนูญมากนักดังช่วงก่อนหน้านี้นี้ แต่ในสภาพความเป็นจริงทางการเมืองกลับสะท้อนการเคลื่อนไหว เรียกร้องต่อต้านของกลุ่มคนผิวสีที่ลุกขึ้นมากระทำการด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตามหลังยุคแห่งการประนีประนอมในปีค.ศ. 1877 ก็ปรากฏแนวคิดเรื่องความแนบแน่นของฝ่ายใต้ (Solid South) เกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ผู้สมัครจากพรรคเดโมแครตเท่านั้นได้รับการเลือกตั้ง ด้วยความโกรธแค้นประธานาธิบดีลินคอล์นแห่งพรรครีพับลิกัน และความพ่ายแพ้ในสงครามกลางเมือง กอปรกับความเดือดดาลที่เพิ่มมากขึ้นจากคำประกาศเลิกทาส จึงทำให้คนผิวขาวในมลรัฐฝ่ายใต้ปฏิเสธการลงคะแนนให้กับผู้สมัครจากพรรครีพับลิกัน ดังนั้นในทางปฏิบัติ "Solid South" จึงหมายถึงความถึงการตัดสิทธิการเลือกตั้งของคนผิวดำผ่านกฎหมายแบ่งแยกเชื้อชาติและสีผิว (Segregation laws) ซึ่งบังคับให้มีการแบ่งแยก (separation) เชื้อชาติในด้านการศึกษา ภาคบริการของรัฐ สาธารณูปโภคและที่อยู่อาศัย ห้องน้ำ การคมนาคม และร้านอาหารซึ่งใช้กันแพร่หลายในทางภาคใต้ และภาคตะวันตกตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่อ “ระบบจิมครอว์น” (Jim Crow System) เพื่อแยกสังคมออกเป็นส่วนของคนผิวขาว และส่วนของคนผิวดำ เพราะฉะนั้นหากคนผิวดำคนใดฝ่าฝืนก็จะถูกจับกุม และ

⁸ ทั้งนี้ชาวอินเดียอีกกว่า 175,000 คนที่เหลือนั้นเป็นพลเมืองแห่งสหรัฐก่อนหน้าปี ค.ศ. 1924 แล้วผ่านการจัดสรรที่ดินที่เริ่มตั้งแต่ประกาศใช้กฎหมายจัดสรรที่ดิน ค.ศ. 1887 (General Allotment Act of 1887) โดยถือว่าคนพื้นเมืองจะเป็นพลเมืองได้ก็ต่อเมื่อมีทรัพย์สินส่วนตัว ซึ่งบางส่วนยังคงถือทรัพย์สินรวมกับคนในเผ่า (tribe collective property) และการให้สิทธิพลเมืองแก่ชาวอินเดียที่เป็นทหารผ่านศึกในสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อปี ค.ศ. 1919 (Bruyneel, 2004: 30).

คุมขัง หรือแม้แต่ถูกสังหาร อันสอดคล้องกับกฎหมายที่ใช้ในทางภาคตะวันตกสำหรับบังคับคนเชื้อสายละตินอเมริกันอินเดีย และคนเอเชีย

หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สองผู้ถูกหมายเรียกเข้าเกณฑ์ทหาร (Government Issue-GIs) ซึ่งเป็นคนผิวดำ คนละติน และคนอินเดียกลับมาจากสงครามทำให้คนเหล่านั้นปรารถนาให้พลเมืองสหรัฐทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้งโดยไม่มีกีดกันเรื่องเชื้อชาติ เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่ต่อสู้ในกองทัพให้กับสหรัฐแต่กลับไม่มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศตนเอง ขณะที่ในระดับท้องถิ่น มลรัฐ และสหรัฐ ทหารจี.ไอ.ต้องต่อสู้กับกฎหมาย ประเพณี และการกดขี่ที่ปฏิเสธพวกเขาออกจากสิทธิการเลือกตั้ง และสิทธิพลเมือง ซึ่งทำให้สมาชิกของสมาคมส่งเสริมความก้าวหน้าของคนผิวสี (National Association for the Advancement of the Colored People-NAACP) ซึ่งร่วมจัดตั้งโดยวิลเลียม บี. อี. ดูบิวส์ (William E.B. Du Bois) ต่อสู้รักษาสิทธิคนผิวดำ ซึ่งก่อนสงครามมีสมาชิกเพียง 50,000 คน และเพิ่มขึ้นเป็นสิบเท่าภายหลังสงครามเป็น 500,000 คน จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1944 นั้น เฮอร์กู๊ด มาร์แชล (Thurgood Marshall) ทนายของกลุ่ม NAACP ยื่นฟ้องต่อศาลสูงว่าพรรคการเมืองที่กีดกันพลเมืองมิให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเบื้องต้น ด้วยเหตุแห่งสีผิวนั้นถือเป็นการละเมิดต่อบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 และ 15 และศาลสูงวินิจฉัยในคดี *สมิธและออลไรท์ (Smith v. Allwright (321 U.S. 649), 1944)* นี้ว่าการให้เฉพาะคนผิวขาวใช้สิทธิเลือกตั้งเบื้องต้น (whites-only primary elections) เป็นสิ่งที่ขัดรัฐธรรมนูญ (Mersky, 2004: 120) ส่งผลให้หลังจากนั้นคนผิวดำผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถไปลงทะเบียนเพิ่มขึ้นในทศวรรษ 1940 แต่ก็หยุดชะงักลงอีกครั้งในทศวรรษ 1950 ด้วยเหตุที่มีการนำใช้เทคนิคอื่นๆ เพื่อตัดสิทธิการเลือกตั้งเช่น ภาษีรายหัว (poll taxes) และการทดสอบเรื่องการรู้หนังสือ (literacy test) เป็นต้น

ในช่วงต้นทศวรรษ 1950 มีเรื่องร้องเรียนไปสูศาลสูงแห่งสหรัฐเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับคดีเหยียดสีผิว การแบ่งแยกผิวในสถานศึกษาโดยกลุ่มนักเรียน และผู้ปกครองที่ถูกคุกคามชีวิตความเป็นอยู่และทรัพย์สิน โดยมีเป้าหมายเพื่อต่อต้านระบบนี้ ทั้งนี้คำพิพากษาศาลที่สำคัญคดีหนึ่งคือ *บราวน์และกรรมการการศึกษา (Brown v. Board of Education (347 U.S. 483), 1954)* ในปี ค.ศ. 1954 โดยพิจารณาว่าการแยกปฏิบัติเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการแยกให้นักเรียนผิวขาวและผิวดำให้เรียนคนละโรงเรียน ซึ่งเด็กนักเรียนผิวดำถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าเรียนในโรงเรียนที่จัดไว้ให้สำหรับคนผิวขาวตามกฎหมายที่อนุญาตให้มีการแบ่งแยกได้โดยเหตุทางเชื้อชาติ และให้โรงเรียนทั้งสองลักษณะมีความเสมอภาคในเรื่องของอาคาร หลักสูตร คุณภาพการศึกษา และเงินตอบแทนครู ทั้งนี้ศาลเห็นว่าการแบ่งแยกแต่มีความเสมอภาค (separate but equal) เป็นการกระทำที่ขัดรัฐธรรมนูญ ดังนั้นศาลฎีกาจึงตัดสินว่าการแยกปฏิบัติในเรื่องการศึกษาเป็นสิ่งที่ไม่เสมอภาค (separate is unequal) (Mersky, 2004: 34-39) คำวินิจฉัยในคดีนี้เท่ากับเป็นการกลับคำตัดสินในคดี *เพลสซีและเฟอร์กูสัน (Plessy v. Ferguson, (163 U.S. 537), 1896)*⁹ ซึ่งถือเป็นการสร้างระบบแบ่งแยกแต่เท่าเทียมกันที่ถูกใช้เป็นบรรทัดฐานอย่างยาวนานกว่า 60 ปี

ในปีค.ศ. 1955-1956 นับเป็นระยะที่คนแอฟริกันอเมริกันเริ่มเคลื่อนไหวอย่างจริงจัง เมื่อโรซา บาร์ค (Rosa Parks) ช่างตัดเสื้อผิวดำชาวเมืองมอนโกเมอรี รัฐอลาบามาปฏิเสธที่จะยกที่นั่งบนรถโดยสารให้แก่คนขาว

⁹ ทั้งนี้ในคดี *เพลสซีและเฟอร์กูสัน* ศาลสูงเคยวินิจฉัยว่ามลรัฐมีอำนาจที่จะตรากฎหมายแบ่งแยกสถานที่สำหรับคนผิวขาวและคนผิวดำในสถานที่ซึ่งมีแนวโน้มจะมีข้อพิพาทกัน แม้จะมีการแบ่งแยกผู้รถไฟระหว่างคนผิวขาวและผิวดำ แต่คุณภาพการให้บริการเหมือนกัน จึงไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติที่ขัดรัฐธรรมนูญ (Mersky, 2004: 99-101)

ตามคำสั่งของพนักงานขับรถ จนทำให้เธอถูกจับและคุมขังอันเป็นการปฏิบัติที่ทำกันมาหลายปี แต่ขบวนการนี้แพร่กระจายไปทั่วชุมชนคนผิวดำในเมือง จนเกิดการจัดตั้งกลุ่มเพื่อเดินขบวนประท้วง ที่เริ่มต้นด้วยการไม่ขึ้นรถเมล์ ซึ่งจุดชนวนให้เกิดขบวนประท้วงการเหยียดผิวในเมืองอื่นๆทั่วภาคใต้ และหนึ่งในผู้ที่ถูกจับกุมครั้งนั้นคือนักเทศน์โปรเทสแตนต์ที่ผิวดำอย่างมาร์ติน ลูเธอร์ คิง (Martin Luther King) ประธานกลุ่มการประท้วง หลังจากนั้นศาลสูงก็วินิจฉัยว่าการแยกผิวของรถเมล์นั้นละเมิดรัฐธรรมนูญ จึงถือเป็นก้าวหนึ่งของการต่อสู้เพื่อสิทธิพลเมือง และต่อมาคิงก็เข้าร่วมกับการต่อสู้เพื่อความเสมอภาคอย่างจริงจัง โดยในปี ค.ศ. 1957 ได้ร่วมจัดตั้งกลุ่มผู้นำคริสเตียนทางใต้ (Southern Christian Leadership Conference-SCLC) ซึ่งมีบทบาทในการผลักดันให้รัฐคนผิวขาวต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยของศาลสูง การต่อสู้เพื่อสิทธิพลเมืองในช่วงทศวรรษ 1950 จึงถือเป็นการปูพื้นฐานให้กับการต่อสู้ที่ดุเดือดและเข้มข้นขึ้นในทศวรรษ 1960

อย่างไรก็ตามในช่วงต้นทศวรรษ 1960 รัฐสภาได้เสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อแก้ไขมาตรการที่ถูกใช้เพื่อจำกัดสิทธิเลือกตั้งของคนผิวสีอย่างเกณฑ์เรื่องภาษีรายหัว (Poll taxes) ซึ่งยึดตามคำวินิจฉัยของศาลสูงในคดี *บริดลิวและซัทเทิลส์, เจ้าหน้าทีสรรพากร (Breedlove v. Suttles, Tax Collector, (302 U.S. 277), 1937)* ที่ให้รัฐธรรมนูญระดับมลรัฐสามารถกำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยใช้การจ่ายภาษีเป็นเกณฑ์ (Mersky, 2004: 453-454) โดยเฉพาะในมลรัฐเวอร์จิเนีย อลาบามา เท็กซัส อาร์คันซอส และมิสซิสซิปปีซึ่งไม่ว่าคนผิวขาว หรือผิวดำที่ไม่สามารถจ่ายภาษีได้จะไม่มีสิทธิการเลือกตั้ง เนื่องจากภาษีค่อนข้างสูงและต้องจ่ายเป็นเงินสด สิทธิการเลือกตั้งจึงจำกัดอยู่ในผู้ชายผิวขาวซึ่งมีความได้เปรียบทางเศรษฐกิจเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ในปีค.ศ. 1962 รัฐสภาจึงพยายามขจัดปัญหาเรื่องการจ่ายภาษีรายหัวด้วยการเสนอร่างบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 24 และประกาศอย่างเป็นทางการในวันที่ 23 มกราคม ปี ค.ศ. 1964 ให้สิทธิการเลือกตั้งของพลเมืองสหรัฐในการลงคะแนนเลือกตั้งขั้นต้น (primary vote) เพื่อเลือกประธานาธิบดีหรือรองประธานาธิบดี และเลือกคณะผู้เลือกตั้ง (electoral college) หรือแม้แต่การเลือกสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในรัฐสภา ไม่สามารถปฏิเสธได้ด้วยเหตุที่ไม่จ่ายภาษีต่อหัว หรือภาษีอื่นใด ซึ่งมีผลผูกพันทั้งระดับชาติและระดับมลรัฐ ทั้งนี้จึงถือเป็นการแก้ไขกฎหมายหนึ่งที่เป็นอุปสรรคในการให้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชากรคนผิวดำที่สำคัญ ซึ่งมลรัฐฝ่ายใต้อาศัยมาตรการนี้ซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญน้อยที่สุดในกระบวนการดังกล่าวผ่านกฎหมายภาษีรายหัว ซึ่งถูกใช้อย่างยาวนานนับแต่สมัยอาณานิคมเพื่อเป็นเกณฑ์การพิจารณาว่าผู้จ่ายภาษีรายหัวเท่านั้นจึงมีสิทธิเลือกตั้งได้ ขณะที่ภาษีรายหัวย่อมไม่เป็นอุปสรรคต่อคนผิวขาวซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ผู้ร่ำรวยเมื่อเปรียบเทียบกับประชากรผิวดำที่ยากจนเป็นส่วนใหญ่

ความตื่นตัวในการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมืองปรากฏเด่นชัดในช่วงทศวรรษ 1960 เช่นการนั่งประท้วงที่แสดงให้เห็นมิติใหม่ของความตื่นตัวที่เรียกร้องสิทธิพลเมืองในทางภาคใต้ ภายในไม่กี่เดือนเกิดปรากฏการณ์นั่งประท้วงอย่างกว้างขวางและมีผู้ถูกจับกุมกว่า 2,000 คน (Hall, 2007: 252) โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มขบวนการที่มีพลังเหล่านี้มักยึดถือหลักการแข็งขันของพลเมือง (civil disobedience) ในการแสดงออกด้วยการบอยคอต การเดินขบวน ชุมนุมแสดงพลังและการประท้วงของพลเมืองในรูปแบบต่างๆ ที่ลุกลามไปทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายนอกจากเพื่อประท้วงสงครามเวียดนามแล้ว ยังมุ่งไปที่การกีดกันเชื้อชาติอย่างรุนแรงในภาคเหนือ และการแบ่งผิวซึ่งกลายเป็นสถาบันในภาคใต้ เช่นกลุ่มนักศึกษาที่รู้จักกันในนามกลุ่มประสานงานนักศึกษาอหิงสา (Student Nonviolent Committee-SNCC) และกลุ่มผู้โดยสารเสรี (Freedom ride) ที่กลุ่ม

หลังนี้ตระเวนขึ้นรถเมล์จากเหนือลงใต้เพื่อแสดงให้เห็นว่าคนผิวดำมีเสรีภาพและความเสมอภาคในการเดินทางตามคำตัดสินของศาล แต่ก็ต้องเผชิญกับการต่อต้านจากคนขาวที่เหยียดผิวด้วยการใช้กำลัง สภานักต่อสู้เพื่อเสรีภาพทั้งผิวขาวและผิวดำที่เดินทางเข้าเมืองทางภาคใต้ ปิดสถานีรถไฟโดยสารเพื่อข่มขู่คุกคามจนเกิดการปะทะกันกลายเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง อย่างไรก็ตามแม้จะมีบางกลุ่มที่เคลื่อนไหวโดยนิยมใช้ความรุนแรงอย่าง กลุ่มมุสลิมของเอลิจาห์ มุฮัมหมัด (Elijah Muhammad) และขบวนการชาตินิยมของมัลคอล์ม เอ็กซ์ (Malcolm X) ที่ประกาศอย่างเปิดเผยว่าคนขาวเป็นศัตรูของคนผิวดำ แต่ผลลัพธ์ในทางการเมืองก็มิได้เกิดขึ้นจากกลุ่มนิยมความรุนแรงมากเท่ากับกลุ่มที่ใช้การแข็งขันของพลเมืองที่นำโดยคิง เทาไดนิก (ธเนศ, 2551: 106)

ในระหว่างการประชุมและต่อต้านการประชุมโดยคนผิวขาว มาร์ติน ลูเธอร์ คิงซึ่งเป็นผู้นำกลุ่มผู้นำคริสเตียนทางใต้ (SCLC) ก็ขึ้นมามีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำต่อสู้เพื่อเสรีภาพและความเสมอภาค เพื่อบรรลุเป้าหมายที่สำคัญสองประการ กล่าวคือ *ประการแรก* เพื่อเรียกร้องสิทธิการเลือกตั้งอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันในหมู่พลเมืองโดยไม่อาศัยเกณฑ์ในเรื่องภาษาสายหัว และเกณฑ์การทดสอบการรู้หนังสือ (literacy test) ซึ่งกฎหมายในระดับมลรัฐยังคงอาศัยเป็นเครื่องมือกีดกันคนผิวดำ และคนผิวสีกลุ่มอื่นๆ *ประการที่สอง* เพื่อล้มเลิกกฎหมายเรื่องการแบ่งแยกสีผิว (segregation laws) ที่แม้จะให้คำอธิบายว่าเป็นการแบ่งแยกที่เท่าเทียมกัน แต่มักถูกนำไปใช้เพื่อเลือกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกันอยู่เสมอ การเคลื่อนไหวของคิง ส่งผลให้เขาถูกจับกุมเข้าคุกที่เบอร์มิงแฮมในปี ค.ศ. 1963 ทั้งนี้ในจดหมายที่คิงเขียนขึ้นหลังถูกจับกุม เพราะปฏิเสธที่จะยุติการรณรงค์ครั้งใหญ่ของขบวนการสิทธิพลเมือง สะท้อนให้เห็นอุดมการณ์ที่ปฏิเสธความอยุติธรรม และเรียกร้องให้คนผิวดำเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้ได้สิทธิการออกเสียงเลือกตั้ง โดยที่คิงเชื่อว่ากฎหมายหนึ่งอาจใช้บังคับแก่คนส่วนน้อยโดยที่ไม่ได้รับสิทธิการเลือกตั้งจึงไม่สามารถมีบทบาทในการร่วมตรากฎหมายนั้นได้ ยิ่งกว่านั้นกฎหมายอาจไม่ยุติธรรมถ้าไม่ใช่อย่างเป็นสากล และคนส่วนใหญ่จึงบังคับให้คนส่วนน้อยเชื่อฟังโดยที่คนส่วนน้อยมิได้ผูกพันกับข้อบังคับเหล่านั้นแต่อย่างใด นอกจากนั้นแล้วกฎหมายใดที่กำหนดให้มีการแบ่งแยกผิวล้วนเป็นเสมือน “บาป” ซึ่งแยกคนออกจากคนด้วยกัน กฎหมายเช่นนี้จึงไม่สอดคล้องกับกฎทางศีลธรรมของพระเจ้า และกฎธรรมชาติ ผลก็คือทำให้บุคลิกภาพของมนุษย์ต่ำทรามลง (ดิกกินส์, 2537: 574-575)

การต่อสู้ของขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมืองในต้นทศวรรษ 1960 แสดงออกถึงอุดมการณ์ และความมุ่งมั่นของคนผิวดำด้วยการเดินขบวนครั้งใหญ่ที่นครวอชิงตัน ดี.ซี. (March on Washington) ในวันที่ 28 สิงหาคม ค.ศ. 1963 ซึ่งกลุ่มแกนนำคือ กลุ่มประสานงานนักศึกษาอาชีพ (SNCC) และกลุ่มผู้นำคริสเตียนทางใต้ (SCLC) ที่มีคิงเป็นผู้นำกล่าวปาฐกถาในหัวข้อ “ข้าพเจ้ามีความฝัน” (I Have a Dream) ดังความตอนหนึ่งว่า “ข้าพเจ้ามีความฝันว่าวันหนึ่งประเทศนี้จะบรรลุซึ่งเป้าหมายที่แท้จริงตามคำพูดที่ว่า ‘เราถือว่าความจริงต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ประจักษ์แจ้งในตัวเอง นั่นคือมนุษย์ทุกคนถูกสร้างขึ้นมาอย่างเท่าเทียมกัน’” (ธเนศ, 2551: 107-108) และภายหลังจากประธานาธิบดีจอห์น เอฟ. เคนเนดี (John F. Kennedy) ถูกลอบสังหาร ประธานาธิบดีลินดอน บี. จอห์นสัน (Lyndon B. Johnson) จึงผลักดันรัฐบัญญัติว่าด้วยสิทธิพลเมืองในปีค.ศ.1964 (Civil Rights Act of 1964) ให้ผ่านรัฐสภา โดยมีใจความสำคัญว่าให้การกระทำที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนแอฟริกันอเมริกัน สตรี รวมทั้งการแบ่งแยกสีผิวเป็นสิ่งผิดกฎหมาย (Civil Rights Act of 1964) ส่งผลให้ยุติการใช้เกณฑ์สำหรับผู้ลงทะเบียนออกเสียงเลือกตั้งที่ไม่เท่าเทียม และการแบ่งแยกผิวในโรงเรียน และสาธารณูปโภคอื่นๆ ซึ่งถือเป็น

หน้าที่รัฐบาลกลางที่จะปกป้องพลเมืองทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยอาศัยความในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 และเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลกลางที่จะปกป้องสิทธิการเลือกตั้งตามความในบทบัญญัติแก้ไขที่ 15

หลังจากนั้นหนึ่งปีรัฐสภาสหรัฐฯก็ได้ออกรัฐบัญญัติว่าด้วยสิทธิการเลือกตั้งปี ค.ศ. 1965 (Voting Rights Act of 1965) ซึ่งให้การกระทำที่กำหนดคุณสมบัติการทดสอบการรู้หนังสือ (Literacy Test) ถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เพราะกีดกันประชาชนในการมีสิทธิเลือกตั้ง โดยเหตุแห่งเชื้อชาติและสีผิว และการกำหนดให้ใช้การทดสอบความคล่องแคล่วทางภาษาอังกฤษเป็นเกณฑ์สำหรับมีสิทธิในการลงคะแนนเลือกตั้งมิได้ ตลอดจนให้อำนาจแก่รัฐบาลกลางควบคุมการจดทะเบียนเลือกตั้งในพื้นที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมักปฏิเสธสิทธิการเลือกตั้งแก่คนผิวสีอย่างต่อเนื่อง (Voting Rights Act of 1965) กระนั้นก็ตามยังคงหลงเหลือความพยายามกีดกันโดยใช้ความหวาดกลัว และข้อจำกัดทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องกับคนผิวสี โดยเฉพาะในมลรัฐทางตอนใต้ที่ต่อต้านคนผิวดำ และมลรัฐทางตะวันตกเฉียงใต้ที่ต่อต้านคนเชื้อสายละติน และอเมริกันอินเดียน แม้ว่ากลุ่มคนผิวสีเหล่านี้จะมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการรบช่วงสงครามเย็น

การที่สหรัฐฯเข้าไปมีบทบาทอย่างสำคัญในการทำสงครามตัวแทนในเวียดนาม ทำให้เกิดปฏิกิริยาต่อต้านไปทั่วประเทศ ทั้งนี้ทหารเกณฑ์ที่เข้าร่วมรบในสงครามนั้นจะต้องมีเกณฑ์อายุ 18 ปีบริบูรณ์ จึงก่อให้เกิดความไม่สอดคล้องกันของข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญ เนื่องจากในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14 กำหนดให้ผู้มีอายุ 21 ปีขึ้นไปเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แต่ปรากฏว่าผู้เข้าร่วมต่อสู้เพื่อประเทศในสงครามนั้นกลับไม่มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศของตนเอง ด้วยการประท้วงสงครามเวียดนามของคนรุ่นหนุ่มสาว และต่อต้านการเกณฑ์ทหารที่เกิดขึ้น รัฐสภาจึงพยายามแก้ไขข้อผิดพลาดในปี ค.ศ. 1970 ด้วยการผ่านร่างกฎหมายรัฐบัญญัติว่าด้วยสิทธิการเลือกตั้ง ค.ศ. 1970 (Voting Rights Act of 1970) ที่ขยายออกจากกฎหมายฉบับเดิมในปี ค.ศ. 1965 (อันเป็นรัฐบัญญัติที่บังคับใช้บทบัญญัติในบทแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการขยายสิทธิเลือกตั้งที่มีมาก่อนหน้านั้น) ว่าให้สิทธิในการเลือกตั้งแก่บุคคลทุกคนที่มีอายุ 18 ปีในการเลือกตั้งทุกระดับ และห้ามใช้เกณฑ์ทดสอบเรื่องการรู้หนังสือพิจารณาให้สิทธิเลือกตั้ง กระนั้นมลรัฐโอเรกอนก็ได้คัดค้านและนำเรื่องขึ้นสู่ศาลในคดี *โอเรกอนและมิทเชลล์ (Oregon v Mitchell (400 U.S. 112), 1970)* ศาลสูงวินิจฉัยว่ารัฐสภามีอำนาจที่จะตรากฎหมายให้สิทธิการเลือกตั้งระดับชาติแก่ผู้มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ แต่มิใช่การเลือกตั้งในระดับมลรัฐและระดับท้องถิ่น (Estreicher, 1982: 333-458) ภายในไม่กี่เดือนให้หลังรัฐสภาจึงเสนอร่างบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 26 ในรัฐธรรมนูญให้ขยายสิทธิเลือกตั้งแก่พลเมืองอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ทั้งในการเลือกตั้งระดับชาติ มลรัฐ และท้องถิ่น เพื่อให้เป็นบทบัญญัติที่มีศักดิ์เหนือกว่าการตัดสินใจของศาลสูง จนมีการให้สัตยาบันและประกาศเป็นส่วนหนึ่งในรัฐธรรมนูญในวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1971 ส่งผลให้อายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งลดลงเท่ากับอายุของผู้เกณฑ์ทหาร ในแง่นี้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 26 จึงเป็นบทบัญญัติมาตราสุดท้าย (ในขณะนี้) ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความเป็นพลเมืองในรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา

ภายหลังการต่อสู้มาอย่างยาวนานเพื่อสิทธิพลเมืองมีงานศึกษาจำนวนหนึ่งตั้งข้อสังเกตว่าภารกิจของการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมืองนั้นเสร็จสิ้นไปแล้วนับตั้งแต่ทศวรรษ 1960 รวมทั้งภายหลังการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆของกฎหมายจนกระทั่งปี ค.ศ. 1973 (โปรดดู Luders, 2005: 108-129; Lehman, 2006: 415-428) จนอาจเรียกได้ว่ายุคหลังสิทธิพลเมือง (Post-Civil Rights era) โดยผู้ที่สนับสนุนความคิดนี้เชื่อว่ายุคแห่งการต่อสู้เพื่อกำจัดกฎหมายที่เลือกปฏิบัติได้ผ่านไปแล้ว ยิ่งไปกว่านั้นยังยืนยันว่าคนอเมริกันผิวดำมิได้เผชิญกับปัญหาเรื่อง

สิทธิพลเมืองเหมือนเช่นเป็นมาในอดีตอีกต่อไป กระนั้นก็ตามในปี ค.ศ. 2005 ภายหลังจากภัยพิบัติเฮอริเคนแคทรีนา ที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงในนิวออร์ลีนส์ มลรัฐหลุยเซียนา กลับชี้ให้เห็นได้ว่ายังคงมีการเลือกปฏิบัติและเหยียดผิว โดยการอพยพและแจ้งเตือนภัยล่วงหน้านั้นให้ความสำคัญกับคนรวยผิวขาวมากกว่าคนผิวสีที่ยากจน (Taylor, 2009: 640-655) สิ่งเหล่านี้จึงแสดงให้เห็นว่าความเคลื่อนไหวของสิทธิพลเมืองยังคงดำเนินต่อไป ตราบใดที่ยังมีรัฐและรัฐก็ยังจำเป็นต้องมีพลเมืองเป็นองค์ประกอบแล้ว ก็ย่อมต้องมีผู้ที่ถูกนับรวมเข้าเป็นสมาชิกของชุมชนทางการเมือง ขณะเดียวกันผู้ถูกกีดกันก็ยังคงต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิพลเมืองเต็มขั้นอย่างเท่าเทียมกันกับคนอื่น ๆ

บทสรุป

ภาพสะท้อนความคิดว่าด้วยความเป็นพลเมืองในสังคมการเมืองอเมริกา แสดงออกถึงพัฒนาการของความคิดที่วางอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ในภาคปฏิบัตินับตั้งแต่ช่วงอาณานิคมจนกระทั่งศตวรรษที่ 20 โดยที่สถานะของพลเมืองปรากฏให้เห็นในช่วงอาณานิคมอย่างจำกัด ซึ่งเมื่อประกาศอิสรภาพจากอังกฤษก็บรรลุอุดมการณ์สากลไว้ในคำประกาศอิสรภาพ ค.ศ.1776 เพื่อเรียกร้องสิทธิที่มนุษย์ได้รับตามเจตจำนงอันศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า (divine will) และกฎธรรมชาติของมนุษย์ (natural law) ขณะเดียวกันเมื่อเริ่มก่อตั้งประเทศจึงมีการร่างรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐ ค.ศ. 1787 เพื่อสถาปนามหาชนรัฐ (republic) ในแง่รัฐธรรมนูญจึงถือเป็นเอกสารที่จัดการความสัมพันธ์ภายในประเทศ และสถาปนาสิทธิอำนาจกลางโดยถือเป็นกฎหมายสูงสุด ซึ่งถูกออกแบบให้กลุ่มผลประโยชน์ต่างๆที่หลากหลายเข้ามาตอรองกัน เนื่องจากพื้นฐานความเชื่อของผู้ร่างรัฐธรรมนูญที่หวาดกลัวอำนาจของคนจำนวนมากที่ไม่มีกฎกติกาและคิดเห็นเป็นแบบเดียวกันหมด ฉะนั้นการมีกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลายจึงเป็นการปลอดภัยที่จะไม่มีกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่ากัน รากฐานความคิดเช่นนี้ในรัฐธรรมนูญทำให้ในระยะต่อมาเปิดโอกาสให้คนกลุ่มใดก็ตามสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองได้

ทั้งนี้แบบแผนการปฏิบัติในสังคมการเมืองอเมริกานำมาซึ่งการสมมูลอำนาจในรัฐธรรมนูญ ในทางกลับกันบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญก็สะท้อนแบบแผนปฏิบัติที่เป็นจริงในสังคมการเมืองอเมริกา ดังนั้นความสูงสุดของกฎหมายที่มีอาจจะไม่ได้เป็นเพียงแต่ในนามเท่านั้น หากแต่ยังดึงดูดผู้ที่ปรารถนาจะแก้ไขปัญหาก็เป็นอยู่จริงทางการเมืองให้เข้ามาสู่การแสดงบทบาทที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญก่อนในเบื้องต้น จึงจะสามารถโต้แย้งหรือแม้แต่เสนอบทแก้ไขเพิ่มเติมได้ เช่นเดียวกันกับกรณีความเป็นพลเมืองที่แสดงผ่านการเคลื่อนไหวอย่างน้อยที่สุดสองมิติ มิติแรก คือการเคลื่อนไหวของสิทธิพลเมือง (civil right) เพื่อเรียกร้องการที่กฎหมายยอมรับบุคคลให้เข้าสู่การเป็นสมาชิกของชุมชนทางการเมืองในระดับชาติให้มีสถานภาพพลเมือง (citizenship) ผู้ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายทั้งในทางเศรษฐกิจ (โดยเฉพาะในเรื่องทรัพย์สินส่วนตัว) และสิทธิทางแพ่งในการได้รับประกันในชีวิต รวมทั้งเสรีภาพในการแสดงออก และได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันภายใต้กระบวนการทางกฎหมาย (due process) มิติที่สอง คือสิทธิการเลือกตั้ง (voting right) ในสถาบันการเมืองอเมริกาเพื่อให้บุคคลนั้นมีสถานภาพพลเมืองเต็มขั้น (full citizenship) ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดชีวิตทางการเมืองของตนเอง และความเป็นไปของชุมชนทางการเมืองที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่โดยที่ไม่ถูกกีดกันด้วยเหตุแห่งเพศ เชื้อชาติ สีผิว ทรัพย์สิน หรือแม้แต่การศึกษา เป็นต้น

แม้โดยพื้นฐานกลุ่มผลประโยชน์จะมุ่งเป้าไปสู่กระบวนการรัฐธรรมนูญซึ่งถือเป็นสิ่งที่กำหนดแบบแผนปฏิบัติทางการเมืองในความเป็นจริง กระนั้นบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญจะไม่สามารถบรรลุผลได้เลยหาก

ปราศจากศาลสูงแห่งสหรัฐซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งศาลฎีกา และศาลรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในคดีที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ ซึ่งในหลายกรณีได้สร้างบรรทัดฐานในทางปฏิบัติให้รัฐธรรมนูญยังคงมีความเป็นกฎหมายสูงสุดได้ อย่างไรก็ตามความเป็นพลเมืองของสหรัฐยังคงถูกท้าทาย และตั้งคำถามด้วยบริบทหลังสงครามเย็นในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งทำให้การเคลื่อนไหวกับการให้ความหมายในความเป็นพลเมืองอเมริกามีได้หยุดนิ่ง หรือเป็นเป้าหมายที่บรรลุถึงแล้วแต่อย่างไรก็ตาม เพราะอย่างน้อยที่สุดเมื่อบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเปลี่ยนแปลงไป ความหมายของสรรพสิ่งต่างๆที่มนุษย์นิยามก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ด้วยเหตุนี้ความเป็นพลเมืองก็ย่อมมีลักษณะเป็นพลวัต และเรียกร้องการเพิ่มเติมสำหรับกลุ่มบุคคลที่ถูกกีดกันออกไป เส้นทางการคิดแบบนี้จึงมีเป้าหมายที่ไม่เคยอยู่นิ่งรออยู่ข้างหน้าเสมอไม่ว่ามนุษย์จะปรารถนาสิ่งเหล่านี้หรือไม่ก็ตาม

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ดิกกินส์, จอห์น พี. "การแข็งขันของพลเมืองในความคิดทางการเมืองของอเมริกา." ใน ลูเธอร์ เอส. ลีดด์กี.

บรรณาธิการ. การสร้างอเมริกา: สังคมและวัฒนธรรมของสหรัฐ. แปลโดย สุธา ศาสตรี และคณะ.

หน้า 561-577. กรุงเทพฯ: ดวงกมล, 2537.

ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ. ความคิดทางการเมืองของคนอเมริกันผิวดำ: จากทาสสู่เสรีชน. กรุงเทพฯ: แสงดาว. 2551.

มานิตย์ จุมปา และพรสันต์ เลี้ยงบุญเลิศชัย. รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา: คำอธิบายเรียงมาตราพร้อมคำ

พิพากษาศาลฎีกา. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2552

สมบัติ จันทร์วงศ์. มหาชนรัฐและประชาธิปไตย: ความคิดทางการเมืองอเมริกัน ค.ศ. 1776-1800. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

ภาษาต่างประเทศ

Anzalone, Christopher A. (ed.). Supreme Court Cases on Gender and Sexual Equality, 1787-2001. M. E.: Sharpe Inc., 2002.

Bruyneel, Kevin. "Challenging American Boundaries: Indigenous People and the "Gift" of U.S. Citizenship." Studies in American Political Development. 18, 1 (2004): 30-43.

Chalmers, David M.. Hooded Americanism: the History of the Ku Klux Klan, 1865-1965.

New York: Doubleday, 1965.

Estreicher, Samuel. "Congressional Power and Constitutional Rights: Reflections on Proposed 'Humanlife' Legislation." Virginia Law Review. 68 (1982): 333-458.

Haas, Theodore H. "The Legal Aspects of Indian Affairs from 1887 to 1957." American Academy of Political and Social Science. 311 (1957): 12-22.

Hall, Simon. "Civil Rights Activism in 1960s Virginia." Journal of Black Studies. 38, 2 (2007): 251-267.

Hamilton, Alexander., James Madison, and John Jay. The Federalist Paper. L. Goldman, editor. Oxford: Oxford University Press, 2008.

Hay, Jeff. (ed.). Amendment XIV: Citizenship for All. Farmington Hills: Greenhaven Press, 2009.

- Heywood, Andrew. Politics. London: Macmillan, 1997.
- Kappler, Charles J. Indian Affairs: Laws and Treaties, Vol. IV, Treaties. Washington: Government Printing Office, 1929.
- Lehman, Christopher P. "Civil Rights in Twilight: The End of the Civil Rights Movement Era in 1973." Journal of Black Studies. 36, 3 (2006): 415-428.
- Lillian Goldman Law Library. Emancipation Proclamation 1863 [Online]. Accessed 22 March 2012a. Available from http://avalon.law.yale.edu/19th_century/emancipa.asp
_____. Constitution of Delaware 1776 [Online]. Accessed 19 March 2012b. Available from http://avalon.law.yale.edu/18th_century/de02.asp
_____. Constitution of South Carolina 1778 [Online]. Accessed 19 March 2012c. Available from http://avalon.law.yale.edu/18th_century/sc02.asp
- Luders, Joseph E. "Civil Rights Success and the Politics of Racial Violence." Polity. 37, 1 (2005): 108-129.
- Mersky, Roy M., Gary Hartman, and Cindy L. Tate. Landmark Supreme Court Cases: The Most Influential Decisions of the Supreme Court of the United States. New York: Facts on File, 2004.
- Osborne, Roger. Of the People, By the People: A New History of Democracy. London: The Bodley Head, 2011.
- Paine, Thomas. The Rights of Man. edited by Henry Collins. 9th edition. Hammonworth: Penguin Books, 1984.
- Peskin, Allan. "Was There a Compromise of 1877." The Journal of American History. 60, 1 (1973): 63-75.
- Peterson, Helen L.. "American Indian Political Participation." American Academy of Political and Social Science. 311 (1957): 116-126.
- Rutman, Darrett B. Winthrop's Boston: Portrait of a Puritan Town, 1630-1649. New York: Norton, 1972.
- Steinfeld, Robert J. "Property and Suffrage in the Early American Republic." Stanford Law Review. 41, 2 (1989): 335-376.
- Taylor, Clarence. "Hurricane Katrina and the Myth of the Post-Civil Rights Era." Journal of Urban History. 35, 5 (2009): 640-655.